

ქეთევან ჰაპიძე

თედმის
ჯალენში
ღაკედენ

ამ პაწაწინა ჩანახატებს
გართიმულ ფიქრებსა
და ოცნებებს, –
მკითხველს ვთავაზობ
თრთოლევითა და გულის
ფანცქალით. ბუმბერაზ
პოეტთა სულებმა კი
მომიგვეონ კაღნიერება,
რამეთუ, მათი ნააზრვე-
ნაფიქრალის ჩემეულად
გართიმვა ვცაბდე...

ქეთევან ჰაპიძე

ქეთევან პაპიძე

თემის ჭაღოებში
ღაკეძებ

პოეზია, თარგმანები, ჩანახატები

ავტორი მადლობას უხდის გამომცემლობა - „ბაკმი“
წიგნის სრულიად უანგაროდ გამოცემისათვის.

რედაქტორი – გურამ გოგიაშვილი
ილუსტრაციები – მარიამ მიხანაშვილი
დიზაინი – ელენე ვარამაშვილი

© ქეთევან პაპიძე – „თეძმის ჭალებში დავეძებ“

ISBN 978-9941-0-9586-3

თბილისი, 2017 წელი

ამ კოკროჭინა კრებულის ავტორი ქეთევან პაპიძეა.

მისი ლიგერაგურული სიგყვა ადამინის ნალველშეპარულ თუ იმედით შერხეულ ნაბ სიმებზე ერთგვარი მალამოა, სადმე გყეში თუ მინდორში დაკრეფილი სამკურნალო ბალახებისგან შეზავებული...

„თემის ჭალებში დავეძებ“ მისი პირველი წიგნია. ამიგომ მკითხველმა ნაკლები პრეგენზია უნდა წაუყენოს ავტორს. უწინარესად ამა თუ იმ ვითარებაში თავისი უთუოდ რომანტიკული სულის ნაირ-ნაირი მოძრაობების უშუალო, წრფელი გადმოცემებით რომ გვხიბლავს და თავისებურად გვამდიდრებს კიდევ. ანუ სხვა, უცხო ადამიანი ჩვენთვის სრულიად უცნობი სულით, მკითხველის სულიერი თანაარსება ხდება, რომელიც ბევრ ისეთ რასმე ხდის თვალსაჩინოს, რაც არ შეგვიმჩნევია და იქნებ მთელი სიცოცხლე ვერც შეგვემჩნია.

ეწერება და არ დაწეროს?! მით უმეგეს, თუ იმისი წრფელი სიგყვა ჩვენდა თვალისა და გულის გასახარად არა სათბურში გამოყვანილი, არამედ მინდორში თავისით ამოსული ველური სილამაზის სრულიად უცხო ყვავილია.

გურამ გოგიაშვილი

ჰოეზია

თეძმის ჭალაბში დაჰეძებ

თეძმის ჭალეებში დავეძებ,
აქ დამეკარგა საღლაც;
ჩემი ლამაზი ბავშვობა
ბეწვის ხიდზე თუ დამრჩა.

იქნებ, მდინარემ წაიღო?!
ან გაიტაცა ქარმა.
ან იქნებ, ციცქნა ბილიკით
პეპლებს რკონისკენ გაჰყვა?!

მთის წყალს თვალებში ჩავხედე,
ვგონებ, ვიპოვე ბედად;
ჩემი ბავშვობის დღეები
თმაში ჩაღვრილა ვერცხლად.

ატამმა ბილილავის ჯაბა შემიქარა

ატამმა ბილილავის კაბა შემიკერა,
მიწამ მომიქსოვა იის მაშიები,
ცამ მარგალიტები თმებში ჩამიბნია,
კაბა მომიქანდა მბრწყინავ არშიებით.

დედოფლად მორთული ყვავილთა თოვლაში,
დაგეძებ, იის სურნელი მათრობს!
მომენატრები როგორც არასდროს,
მიყვარხარ! გნატრობ! მიყვარხარ! გნატრობ!

ნატვრა

ია-იებით მოჩითულ ციცქნა
ზეწრებს ვაშრობდე ყოველდღე მზეზე;
და კიდეც... ბიჭის მამიკოს პერანგს!

რძის მოზღვავენას მალი-მალ ვგრძნობდე,
თავს დამნათოდეს უღრუბლო ზეცა.

ძვირფას ფეხის ხმას შორიდან ვცნობდე,
და სასთუმალთან მხვდებოდეს დილით
აყვავებული ალუბლის ტოტი...
ბედნიერება არ მინდა მეტი.

ლამაზი სიზმარი

სიყვარული მოგრიალდა ყვავილების ეტლით,
აგვატრინა მეცხრე ცაზე

ანგელოზის ფრთებით.

ვარსკვლავებმა გვიმასპინძლა და

ნამგალა მთვარემ

ღვინო გვასვა ვერცხლის თასით

სიყვარულით მთვრალებს.

გამელვიძა, მოგძახოდი,

ქუხდა მთათა ექო.

სასთუმალთან ლამაზ სიზმრის

ნამსხვრევები ეყწო.

საჩუქარი

თებერვლის პირზე
დაგიკრეფ იებს!
ხეში ჩამდგარ წყალს
ვასხურებ პეშვით
ვაზის ცრემლებს და
ლურჯი ცის ღიმილს
სხივით შეკონილს
მოგართმევ კდემით.

ფერისცვალება

ფერისცვალებას –
შეოქროსფრებულ ცაცხვის ფოთოლზე,
საალდგომო კვერცხისფერის ჭიამაია
მისტროდა ფოთლის სიმწვანეს.

გაფრენილი ოცნება

ოცნების ლურჯ ფრინველს
მოჰკვეცია ფრთები,
აუხდენელ სიზმრებს
დაჰკარგვია გზები.
თებერვალი დამდგარა,
თვალში ცრემლი ჩამდგარა,
ის სუნით ვთვრები,
გაფრენილან წლები...
გაქრა ყრმობის განცდა,
დამრჩა სევდა უთქმელი
სიყვარულის ნაცვლად.

აღმავრენა

როცა ღამით ელვის ღმერთი
ცაბე დასეირნობს ეტლით,
და ქარი ვი ვაზის რტოებს
გადაურბენს ქროლვა-ქროლვით,
ღია სარკმელს აზანზარებს
გაბათხულის გრგვინვა, ხოტი.
შენს საწოლთან სურნელს აფრქვევს
ერთადერთი ვარდის ტოტი...
და გიტაცებს აღმათრენა
ქუხილის და ქარაშოტის

შემოდგომა

შემოდგომა –
ენკენისთვის მოქანცული მზე,
ოი, როგორ მენატრები,
სევდას ველარ ვძლევი.
ერთ ფართატა ღრუბელს მორცხვად
დავაბარე შენთან კოცნა.
ამისრულა ნატვრა,
გძებნა მთად და ბარად,
გადაიქცა წვიმად,
ჩამოვიდა ციდან,
სევდიანი თვალეზი
ჩაგიკოცნა ფრთხილად.

ღვინობისთჳე

დგას სურნელი შემაჭრებულ მუშკამზრის,
ოქტომბრის მზე სულში სითბოდ იღვრება,
მარნის კართან შეზარხოშდა ნიავი,
საალერსოდ შენსკენ გამოეშურა.

ჴორიანა ნვიმა

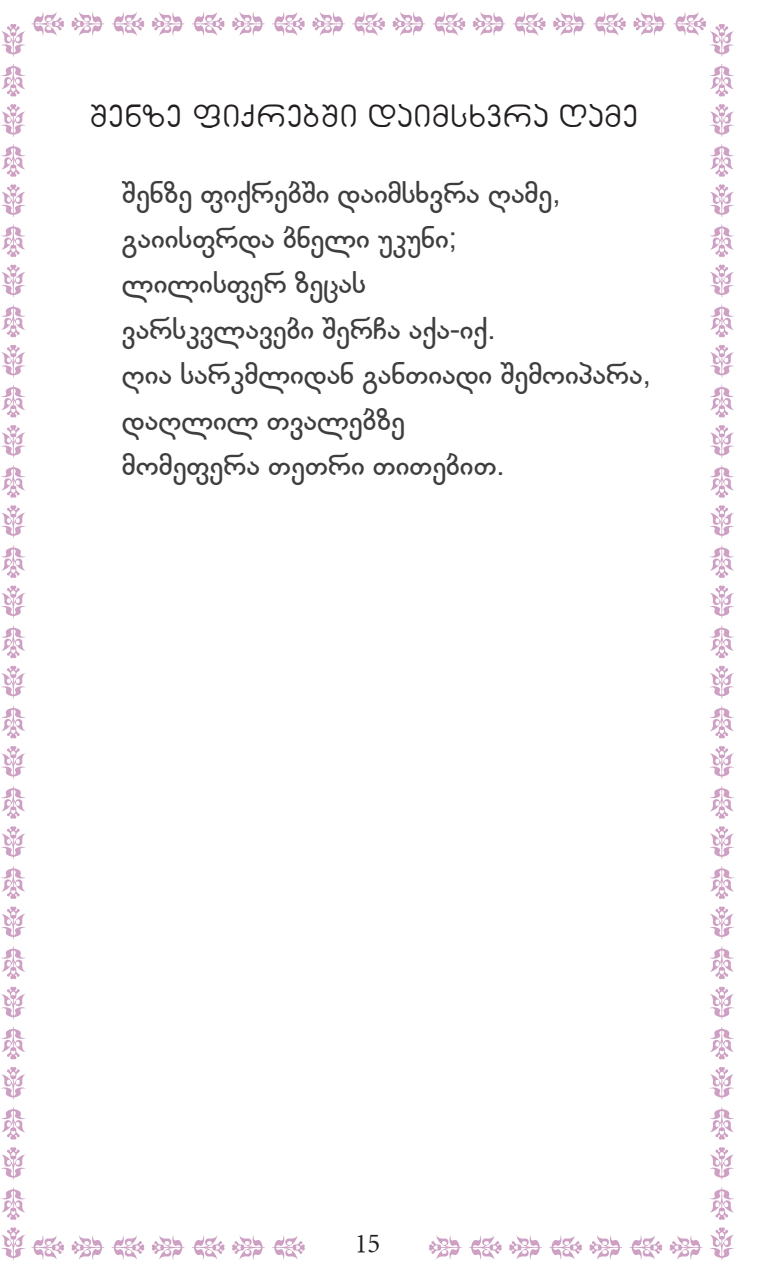
დამტვერილ თოვლისფერი ზეციდან
საქმიან ქალის ჩქარი ნაბიჯით ეშვება წვიმა...

რომ მცხუნვარე მზის სხივების მაღლით,
დაბრუნდეს უკან ღრუბლის ფთილგებად,

და თან წაილოს დედამიწის ათასი ჴორი.

მოულოდნელად

მოულოდნელად მოიღრუბლა და
მოულოდნელად გაჩვიმდა!
მოულოდნელად ჩახვედი,
მოულოდნელად აცივდა.
ცაცხვის ტოტებმა მოულოდნელად
ქარს შეაგებეს სველი ფოთლები,
მოულოდნელად გადაიკარა,
ცისარტყელას და შენ გელოდები!

ბენზე ფიქრებში დაიმსხვრა ღამე

შენზე ფიქრებში დაიმსხვრა ღამე,
გაიისფრდა ბნელი უკუნი;
ლილისფერ ბეცას
ვარსკვლავები შერჩა აქა-იქ.
ღია სარკმლიდან განთიადი შემოიპარა,
დალლილ თვალეებზე
მომეფერა თეთრი თითებით.

ფანჯრის რაფაზე დაჯანან იაბი...

ფანჯრის რაფაზე დაჯუნენ იები...
და სიყვარულის ცისფერი ხიდი
წალეკა, შთანთქა
გულგრილობის ცივმა მდინარემ...

* * *

„ფიქრად ლალატიც ცოდვას!“
გემოდღვრავს ბიბლია!
ხითხითებს ეშმა:
„ამ ლალატშიც რაღაც ხიბლია“...

ღმერთმა დამიფაროს ლალატისგან...
ფრთახატულ ბავშვობას გავიხსენებ;
როცა ცხოვრებისგან დავიღლები,
შენზე ვიფიქრებ და დავისვენებ.

ლალატი? – არა!

გახდით ნანატრი

მეგობარი ჩემი სულისა!

– წაუჩურჩულა ლამაზ ქალს ვაცმა, –
(ცოლიანმა, რაღა თქმა უნდა).

საკითხავია: რად შეიცვალა

დღეისდღით ნეტავ,

ოდითგანვე მშვენიერ

სიტყვის შინაარსი – უსაშინლესად

საზარელი სიტყვით – ლალატი?!

სახუმარო

შენ ამოდიხარ განა იმიტომ,
რომ ვერ ძლებ უჩვენოდ?

– არა, უბრალოდ წესია ასე –
აგარაკზე გაგზავნილ ცოლ-შვილს
მიაკითხოს მეუღლემ უნდა
კვირაში ერთხელ,

და დაუტოვოს
ხილთან ერთად,
მოლოდინის ნეტარი განცდა
კვლავაც შეხვედრის.

საქდიანი საღამო აბრაჰა

საღამოვდება კოჯორში,
ცრის...
და ჩემს ოთახში ბურუსთან ერთად
ცაცხვის ყვავილის ნაზი სუნნელი
შემოაქვს ქარს.

წვიმს...
სიმარტოვის სიცარიელეს
ციცქნა ქალ-ვაჟის
წკრიალა ხმები
ნაწილობრივად ავსებენ მხოლოდ!

მამას ელიან,
და მოლოდინით დაღლილებს, უკვე
რული ერევათ ფოფინა თვალეზს.
უშენოდ ყოფნა ძალიან გვიჭირს!
შუალამეა კოჯორში,
კვლავ წვიმს და წვიმს.

ხსოვნა

რა მწუხარეა ეს გაზაფხული,
არ შვენის აპრილს თალხი ფერები;
გადაპენტილა ნუში თოვლისფრად,
ჩვენ რად შეგვმოსე მერცხლის ფერებით?!

იებისა და ცრემლის მორევში
ვლოცულობთ, შენს ნათელ სულს ვეფერებით,
რა მწუხარეა ეს გაზაფხული,
არ შვენის აპრილს თალხი ფერები.

წუთისოფალი

წუთისოფელი ყოფილა მართლაც
ამქვეყნიური ყოფა!
სულის ჩადგმიდან – მის ამოსვლამდე
სულ ერთი წუთის ტოლა!

წუთში გაიზბენს ტანჯვის წლები და
სულის სიმშვიდეც მოვა,
შთამომავლობას დარჩება მხოლოდ
მარადიული ხსოვნა!

„მიწა ვიყავით, მიწად ვიქცევით“,
მიწად, რომელმაც გვშობა...

საქართველოსათვის

შრიალებდნენ პროსპექტზე
მრავლისმომსწრე ჭადრები...
ავისმომასწავებლად ლიცლიცებდნენ
სანთლები...
თენდებოდა აპრილი
სისხლისფერ რიჟრაჟებით,
თავისუფლებისათვის როცა
ხელთა აპყრობით,
ლოცულობდით მუხლმოყრით
საქართველოსათვის.

თქვენი სისხლის მდინარე
კუპრისფერი ხელებით
დიდდებოდა თანდათან! იყო წყევლაც,
გოდებაც,
და სიკვდილთან ჭიდილში –
იყო სულთმოზრდავების
ლოცვა – მრავალტანჯული
საქართველოსათვის!

გმირებს გლოვა გიხდებათ! და ჩვენც
ცრემლთა დინებით
შევღალადებთ ზეციერს: რომ სისხლს მტერს
არ შევარჩენთ!
საქართველოსათვის, საქართველოსათვის,
ღმერთო, ჯიბი გვიმრავლე!

* * *

აქამდე ჩუმად, უსისხლოდ გვკლავდნენ,
გვანთხევდნენ ბოლმას და შურს,
მიეცათ მიზეზი და დაუნდობლად
გვავლებენ ქართველებს მუსრს.

შავი ცრემლები გვედინება,
ისმის მწუხარე გლოვის ზარი,
გული გვეთუთქება, გვეტირება,
მიდის მდინარედ სისხლის ღვარი.

მეტის მოთმენა აღარ შეიძლება,
კმარა, ჩვენს სულში ხელის ფათური,
დუმით არაფერი შეიცვლება,
ძარღვებში გვიდუღს სისხლი ქართული.

გვფარავდა მუდამ ძნელბედობის უამს,
წმინდა გიორგის ბასრი მახვილი,
მოვა დრო, გვჭერა, თბილისის თავე
აფრიალდება დროშა ნამდვილი!

რას ვინატრობდი?!

რას ვინატრებდი?

ჩემს სამშობლოს, სისხლით დაშრეტილს,
ზეცის თაფანზე
გადაჰკროდეს შვიდფერა რკალი!

რას ვინატრებდი?

სულეთიდან გადმოდიოდეს
აღმაშენებლის მეომართა მრისხანე ჯარი.

რას ვინატრებდი?

დღეს დათალხულ ჩემს საქართველოს
ატმის ყვავილთა ფურცლისფერი
დადგმოდეს უამი!

ერის სიმრავლე თუ გაღაგვარჩენს

ქორწილებია დღეს ვანტი-კუნტად!
ქორწინდებიან დღეს ისე ჩუმად,
მეზობელსაც კი აღარ ესმის
ტკბილი მაყრული...

ზეცას ასკდება მშობიარე ქალის კივილი
და იზადება მომავალი საქართველოსი!
... ერის სიმრავლე თუ გაღაგვარჩენს!

* * *

უცებ ამიხდა ტკბილი ოცნება
ვარდის ფურცლების ფერთა.
პირველი სიტყვა წარმოსთქვა ციციქნამ,
პირველი სიტყვა – დედა!

დათალხულ საქართველოს

ვარგა ხანია თალხი მოსავთ
ტურფა ასულეზს!
... და ქართლის დედის ძუძუთაგან
რძის მაგიერ მოწვეთავს სისხლი...

ზოგი ძმას გლოვობს, ზოგი სატრფოს,
მამას, მეუღლეს;
ზოგიც უბრალოდ, თანაუგრძნობს
ნაცნობ-მეგობრებს.

ძაძით მოსილი წუხს სამშობლო –
ღვთისმშობლის ხვედრი;
შავი თვერი დღეს სავალალოდ
მოდად ქცეულა...

გიორგის

მამა-პაპური ხეივნის ჩრდილქვეშ
ვარდებში ჩათულულ პაჩია ეტლში,
სძინავს ნებიერ და მშვიდი ძილით,
ცხნამეტი დღის წინ მოვლენილს ქვეყნად –
პატარა ვაჟუაცს, წონით სამ კილოს –
დედ-მამის იმედს და იმედს ხვალის!

გვედგას ქართველნო თვითეულ ჩვენგანს,
ბარე ხუთჯერაც ყვავილნარში ასეთი ეტლი!
გვწყალობდეს ღმერთი!
ვამრავლოთ ჩვენი სათაყვანო
პატარა ერი!

ღარიგება

დედას ორთავ თვალისჩინო,
ჩემო ციცქნა ქალიშვილო,
გაიზარდე, დაქალდი,
სულით ცამდე ამალლდი!

სიყვარული, სიკეთე,
შენს მტერსა თუ მოკეთეს,
თანაზრად უზიარე,
აგრემც შემოგვიარე!

წლები გარბიან

წლები გარბიან...
მიდის ცხოვრება...
და ჩემს სათვალეს ეცვლება ფერი
ატმის ყვავილთა ფურცლისფრიდან –
– მერცხლის ფერამდე.

ნანინა

ეძინება ნათიას –
ჩემს საყვარელ პაწიას,
ლამაზ სიზმრებს ვუსურვებ,
ია-იებს რომ კრეფდეს;

ვარდისფერი ღრუბლებით
ზეცა თავს დანათოდეს!

ეძინება ნათიას,
ჩემს საყვარელ პაწიას,
ნანა, შვილო, ნანები,
შენ კი გენაცვალეზი.

ძილისპირული

მოგიფრინდნენ ფერიები,
სიზმრის ფერიები.
გაგიტაცეს ვარსკვლევებში –
მნათობთ საუფლოში.

მზის საწოლზე მოგასვენეს
დაგარწიეს ნაზად,
ვარდისფერი ღრუბლის ქულა
დაგახურეს საზნად;

და გიმღერეს ნათუკელა
ნანა, ნანი-ნანა.

სახლობანას თამაში

ჩვენი ცხოვრება თამაშია,
სახლობანას თამაში.
ვითომ მე დედა ვარ, შენ – მამა,
ეს ბავშვები კი ვითომ შვილები არიან!

ჩვენი ცხოვრება თამაშია,
აბოლეზული ბუხრის კვამლში გახვეული
სახლობანას თამაში...

კვამლი თვალებს გვწვავს
(როგორც ცხოვრება),
მაგრამ ისე ვართ გატაცებულნი
ამ თამაშით,
რომ ველარც კი ვგრძნობთ უნებლიედ,
თვალთაგან ნადენ, ხან მწუხრის და ხანაც
სიხარულის ტკბილ-მწარე ცრემლს!

გარეთ კი ავობს, ბუბუნებს ქარი,
ცად აფრიალებს მარტის თოვლით
აცრემლებულ ნუშის ყვავილებს.

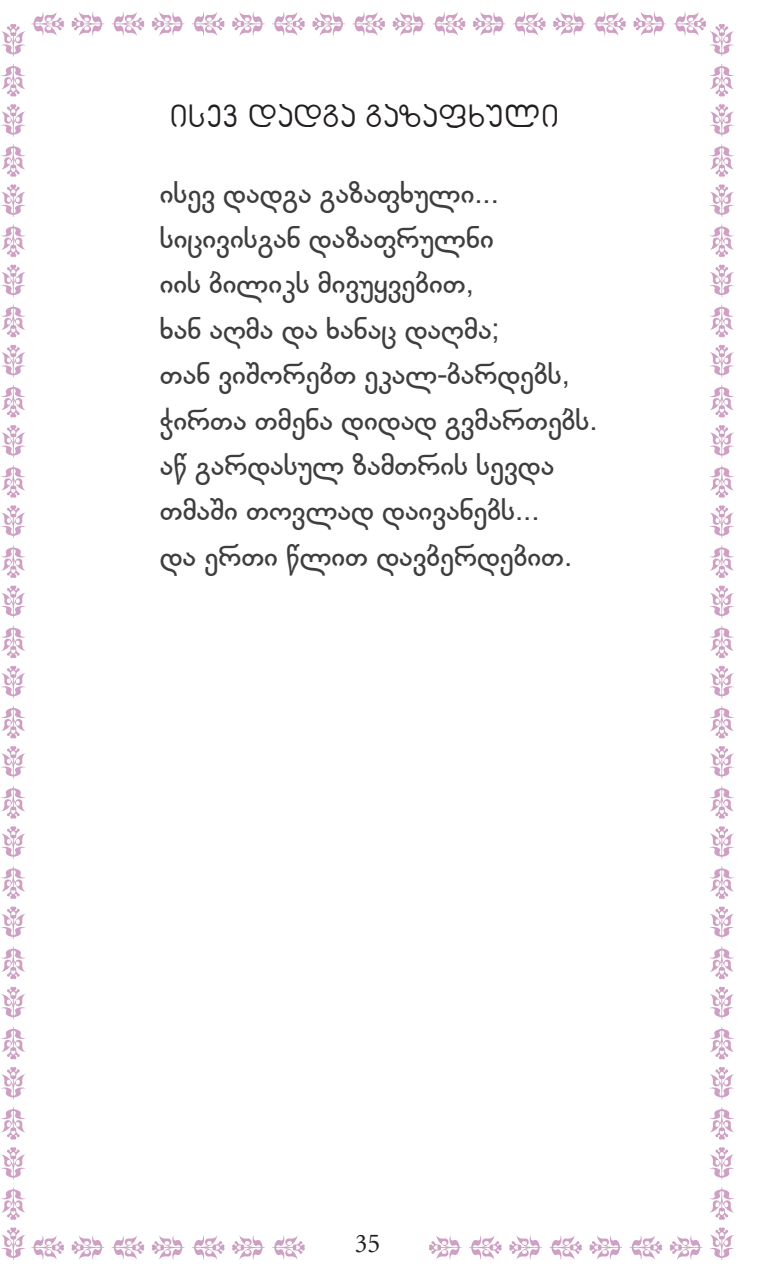
ეს მერამდენე გაზაფხულია?
– გაგვთეთრებია სახლობანას თამაშში თმები!
... მოგვიცავს სევდა და უცებ ვხვდებით,
მოგვბზრებია ეს სახლობანა!

... თამაშიდან კი გასვლის უფლება
სამწუხაროდ, აღარ გვაქვს დიდებს!

გაზაფხული დიღომში

მარტის სითბოს დაეპურნენ
მეტიჩანა კვირტები.
დილის ნამის სარკები
გაკველუცდნენ ციცივნები.
გადაიცვეს თოვლისფერი
სადედოფლო ვაბა და...
იქცა ბაღში ნუშის ხე
საყვავილე ლარნაკად.

ისევ დადგა გაზაფხული

ისევ დადგა გაზაფხული...
სიცვიდან დაზაფხულნი
იის ბილიკს მივეყვებით,
ხან აღმა და ხანაც დაღმა;
თან ვიშორებთ ეკალ-ბარდებს,
ჭირთა თმენა დიდად გვმართებს.
აწ გარდასულ ზამთრის სევდა
თმაში თოვლად დაივანებს...
და ერთი წლით დავბერდებით.

1994 წლის ზამთრის
სუსხიანი დღე თბილისში

არ შესცივდესო ციცქნა პატარძალს,
თექესმეტი წლის რომ არ არის ჯერაც
და საქართველოს მომავალს კი
ატარებს მუცლით!

– ფიქრობს ოჯახი –
... და ზურგიით ააქვთ ტომრით შეშა
მეცხრე სართულზე
მოსიყვარულე ქმარ-მაზლსა და
თავად დედამთილს.

1995 წლის გაზაფხულის პირი...

ზამთრის დასასრულს,
ვით ნაომარ ველზე ცხედრები,
ისე მოჩანდა გზის პირებზე
ქალაქთან ახლოს,
ძირში წაჭრილი გულსაკლავად
ნეკერჩხლის, რცხილას,
ფიჭვისა და ნაძვის ხეები.

* * *

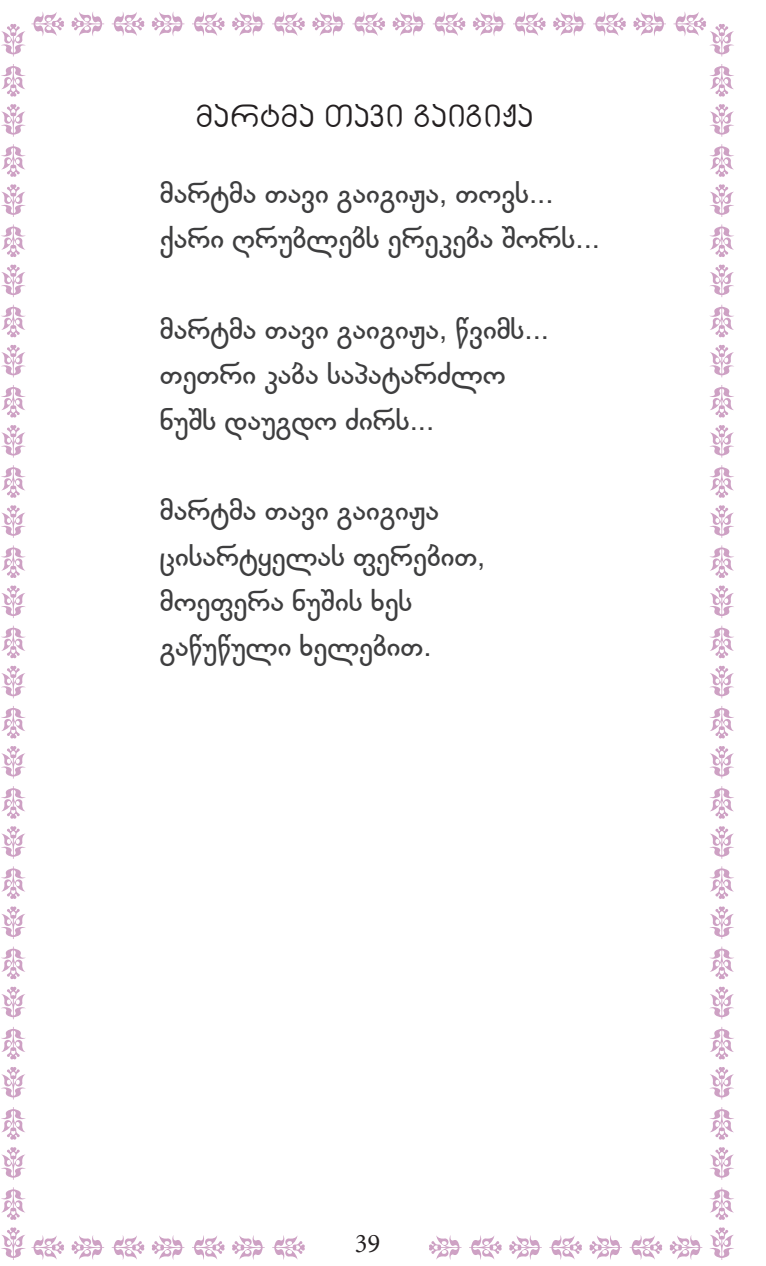
წარმოსადეგი,
მხნე, ბრვე, ლომგული...
ტოლს რომ უდებდა ნოსტელ ფალავანთ,
ჩია მოხუცად
გადაქცეული –
მზეს ეფიცება
და თავის ფეხით
ველარ მისულა
ფეხის ალაგთან.

მარტის სველი თოვლი

მარტის სველი თოვლით
დანისლულა დღე...
იისფერი ოცნებით
ჰყვავის ნუშის ხე.
ატალახდა ბილივი,
მოქუთრულა ცა...
გაზაფხულის სურნელი
მოაქვს ზენა ქარს.

* * *

სუფსარქისის ქარი ქროდა
თვალნი დაგვიშორიშორდა...
ფიქრთა ჯარი შენკენ რბოდა...
თოვდა, ხვავრიელად თოვდა...

მარტმა თავი გაიგიჟა

მარტმა თავი გაიგიჟა, თოვს...
ქარი ღრუბლებს ერეკება შორს...

მარტმა თავი გაიგიჟა, წვიმს...
თეთრი ვაზა საპატარძლო
ნუშს დაუგდო ძირს...

მარტმა თავი გაიგიჟა
ცისარტყელას ფერებით,
მოეფერა ნუშის ხეს
გაწუწული ხელებით.

* * *

მარტი ამინდს აურევს,
ატეხს აურზაურებს.
აყვავებულ ალუბალს
ფანტელეებით დაბურავს.

უცებ გადივისკისებს,
იცინებს, ხან იტირებს.
წყაროს აალიკლიკებს,
მორწყავს ბალის ბილიკებს.

* * *

ამოუცნობი სევდა...
ივლისისფერი დღე...
დამჭვანარი ღიღილოები,
რა მომქანცველი მზე!

გადავიღალე ალბათ,
სიკვდილზე ფიქრი მძლევს.
წლები მიქრიაან სწრაფად,
დღენი მისდევენ დღეთ.

ამოუცნობი სევდა,
ივლისისფერი დღე!

* * *

წლები მიფრენენ როგორც მერცხლები...
ვგონებ ვბერდებით, – შევივერცხლენით!
ისევ ფართხალებს გული ფეთვით,
თუკი შემთხვევით სადმე შევხვდებით.

მაგრამ... ერთმანეთს ვერ შევხვებით,
რადგან ჩვენს შორის მინის კედლის
ჩამსხვრევის არც ერთს არა გვაქვს ნება.
ალბათ განგებამ ასე ინება!

ეჰ, ცხოვრებაში რა აღარ ხდება!!!
მაგრამ ბავშვობის წრფელი განცდები
არასდროს ქრება, არც გვავიწყდება –
იმ სიყვარულით თავდავიწყება!

* * *

აი, ზამთრის დასასრულიც...
მალე მოვა გაბათხული...
ყოჩივარდა დამიმშვენებს
პაჩაჩინა ლარნაკს.

მღერის გული დაბათრული,
მალე მოვა გაბათხული,
და მერცხლები მომიტანენ
გულის სწორის ამბავს.

* * *

თმაში ჩავიწნავ გვირილას,
ტუჩზე წავისვამ წენგოს,
შენს სახლთან ჩავიშრიალეგ,
ვაეჭვიანებ შენს ცოლს.

* * *

წუხელ მესიზმრე...
მივყვებოდით ჭალას ნელ-ნელა.
მხარზე მაკოცე...
ამიფრინდა თვალჩინ პეპელა.

მერე, უეცრად
დაუბერა მთით ზენა ქარმა,
ცა დაიბურა და ჩამოჰკურა
შორს, დედო ზარმა...

... გამომელვია...
ჩემს საწოლთან ჩათვერთულილ სანთელს,
ჩამქრალ ოცნებას,
მთვარე ნაზად აფრქვევდა ნათელს...

* * *

ყოჩივარდების პაჩია კონა
გამოპარული თითქოს სიზმრიდან,
შემომანათებს კამკამა თვალებს,
მივიწყებული ძველი წიგნიდან.
შემორჩენია თითქოს სურნელი
ზეცად აზიდულ დათოვლილ მთათა!
ყოჩივარდების პაჩია კონა...
აი, სამხილი ჩვენს გულისთქმათა.

* * *

ათი გაბათხულის ათჯერ დაზამთრება,
რამდენი სიხარული და სევდა!
ერთი სიცოცხლის ათ წელში გასამება
ცოტა ხომ არ არის ნეტავ?
ათი შემოდგომის ათჯერ დაზამთრება –
მომმატებს ფიქრსა და დარდს,
გოგონებს ვასწავლო შვილების სიმრავლე,
სამშობლოს სიყვარული ვაუს.

გთხოვთ, გამიხსნათ
ყოველ გაზაფხულს

მარადისობის ცისფერ ნისლად გარდასახული
მარტის ფიფქვებად გესტუმრებით

ყოველ გაზაფხულს!

– მზე ჩამოიხსნის ღრუბლის პირბადეს,
ნუშის ყვავილზე არეკლილი თქვენი კისკისი
ლაჟვარდს გააპოზს, გადაიკარებს,
და მზისკენ გაწვდილ ხელისგულებზე
მონატრების ცრემლად მაქცევს
მარტის შუადღე.

* * *

მე დაგიტოვებ
ჯერ გაუბლელ
ვარდის სამ კოკონს, –
ვით გამართლებას ამქვეყანად
ჩემი მოსვლისა.
მერე გავქრები, როგორც
ნამი ყვავილებიდან
და გავიყოლებ მონატრებას
თქვენთან ყოფნისას...

* * *

მზესუმზირების ციცქნა მზეები
ამიოქროსფრებს
ფართო აივანს...

ტყვიისფერ ღრუბლებს
გადარეკს ქარი...
და ჩემს პარმალზე მზე პირს დაიბანს.

ნუ მოჰლორდაბი ქონებას

ნუ მოჰლორდები ქონებას...
დაჰყევი უფლისა ნებას...
თან არვინ არნას გაგვატანს,
დარჩება მხოლოდ სახელი...
შვილთაშვილს შეეგებება
ჩვენი კეთილი საქმენი...

* * *

რა საშინელი გრძნობაა ეჭვი,
როდესაც იგი მოლოდინს ახლავს!
ათასი ფიქრი დაფრინავს ირგვლივ,
სულს გიცრიატებს და გულს გილახვრავს.
უეცრად ჩნდება ციცქნა ნათელი,
ეჭვს რომ გაფანტავს ღრუბლის ფთილებად
და მოლოდინი ღამეულ ცაზე
აკიაფდება მზრწყინავ ღილებად!

ლილილო

ველარ გაუძლო
ნაცრისფერი დღეების სევდას,
ბროლის ლანნაკში
დაჭკნა ლილილო!
– მოწყენილ კედლებს
შეაღწეეთ მინის ბორკილი!
თავისუფლებამ იქნებ უშველოს!..
... ლაჟვარდისფერი ნეტარება
მინდვრის დედოფალს!!!

ექსპრომტი ღია – დანიას

სიყვარულსა და სიცოცხლეს,
ჩემს ცელქე, კუდრაჭა დაივოს,
სულ მუდამ სახე უცინის,
თითქოს უღრუბლო ცა იყოს...
ხანდახან აწიოვდება,
გვაბრაზებს-ცოტა არიყოს
და საჩვენებელ თითს გვიქნევს,
და-ძმას, დედას და მამიკოს...
მერე კი ავისვისდება –
გაგეხუმრეთო, რა იყო!
ჩაგვკოცნის ყველას ვისკისით,
ჩემი ლამაზი დაივო...

3161რას

ხომ მიტირებთო გოგოებო? გვეკითხებოდი,
და მარლ თვალეში ცრემლი გიკრთოდა.
შენ მარტოდმარტო ცხოვრობდი და
დაგვეოთქოთებდი,
ყველა ჩვენგანის დარდი დაგქონდა.

შენი ოცნების გყავდა შიოლა,
და მასზე ფიქრებს კრავდი ლექსებად.
ყველა ჩვენგანის რჩეულს სწულობდი,
რადგან არ თვლიდი მათ ჩვენს ღირსებად.

... ისეთ ეპითეტს მოუგონებდი,
ცუდად ვხდებოდიოთ სიცილისაგან.
გემშვიდობებით გოგოები, ჩვენო ვენერა!
შენი კისკისი გვახსენდება, დაგტირით ყველა!

მინდურის ყვავილებს გულზე გაყრით,
ვიღვრებით ცრემლად;
ო, ნეტავ ერთი წამოგახედა!..

ვერხვის ყვითელი ფოთოლი

ცრიატი დღეა ნოემბრის.
მგონია კიდევ თოვს...
ვერხვის ყვითელი ფოთოლი
შემორჩენია ტოტს...

გნატრობ, დაგეძებ, მოგელი...
ცრემლს ღვრის მწუხარე ცა,
ოცნების თეთრი აფრებით
შენკენ მოვყავარ ქანს.

მიწურულია ნოემბრის,
თოვს სველი თოვლი, თოვს...
ვერხვის ყვითელი ფოთოლი
ქანს გაჰყოლია შონს...

ყაყაჩო

ნიავექარს შეჰყვარებია
მინდვრად წითელი ყაყაჩო.
გულისპირს ხალებს უკოცნის,
ლამის ალერსით დაახნჩოს.

* * *

თეთრი თოლია
აქაფებულ ტალღას ემთხვევა,
ნაამბორები მოაწყდება
ნაპირს დგაფუნით.

მოგვენატრება ზღვის ლივლივით
თავბრუდახვევა...
ნამგეურ სხეულს გავიგრილებთ
ნაზი ზღვაურით.

ამობლიური იდილია

ტუჩმოტეხილი
ღვინიან ღოქით,
მუდამ ყველასთვის
სიკეთის მდომი,
– მამა ბატონი
მარნიდან მოდის!
ბებერი ლომი
აბიჯებს დინჯად...
მოხუცი დედა
ხელის კანკალით
შვილიშვილისთვის
გოგლი-მოგლს თქვეფავს...
გიორგობისთვის მიწურულია.
გიბგიბებს რცხილა...
ეს ეზო-კარი მამა-პაპური
ო, როგორ მიყვარს.

ბიროდა ვაზი

თვალი შევასწარ მერცხლების გუნდს
ტაძრის სარკმლიდან.

ეს წელიწადიც წარსულად იქცა...
უცებ აგრილდა.

მამა მიქაელ აღავლენდა
მიმწუხრის ლოცვას...
უეცრად, თიქრი ბავშვობისკენ
გადამიფრინდა...

... ცისფრად შეღებილ აივნის კუთხეს
როგორ შეენოდა მერცხლების ბუდე!
აფრთიანებდნენ ჭიკჭიკით ბარტყებს,
გადაფრენის დროც დგებოდა მალე.

დეკემბრის სუსხი მოჰყვებოდა
ნოემბრის ქარებს.
თოვლი და თოვლი
გვახარებდა ძლიერ პატარებს.

მაღე ენძელაც
გაახელდა კამკამა თვალეზს.
ლილო-ჭრილოზე
ვკრეფდით იეზს და ყოჩივარდებს.

აივანს ვრთავდით თაიგულებით.
სტუმრებს ველოდით
ციცენა გულებით.

იყო ყიჟინა, ბავშვეური, ლალი.
უბრუნდებოდნენ მენცხლები ბუდეს!
პაპის გასხლული ტიროდა ვაზი...
– გარდასულ დღეებს რა დააბრუნებს!..

უძილოზისას

უძილოზისას ვუდარაჯებ
შენს ლამაზ სიზმრებს,
ფიქრად ღალატი
ინებო იქნებ?!
შენი სიზმრების ლაბირინთებში
ჩავიძირები
უძილოზისას...
ფიქრად ღალატსაც
ვერ გაპატიებ!
მე ვუდარაჯებ
შენს ლამაზ სიზმრებს
უძილოზისას.

სიმღერა

აყვავებულ ჭერამს
ქარი გადათელავს,
ყვავილების თოვლით
იპნეტება მოლი.

წვიმის წვეთი ციცქნა –
მზემ ააციმციმა.
ველად წითელ ყაყაჩოს
ცისარტყელა დარაჯობს.

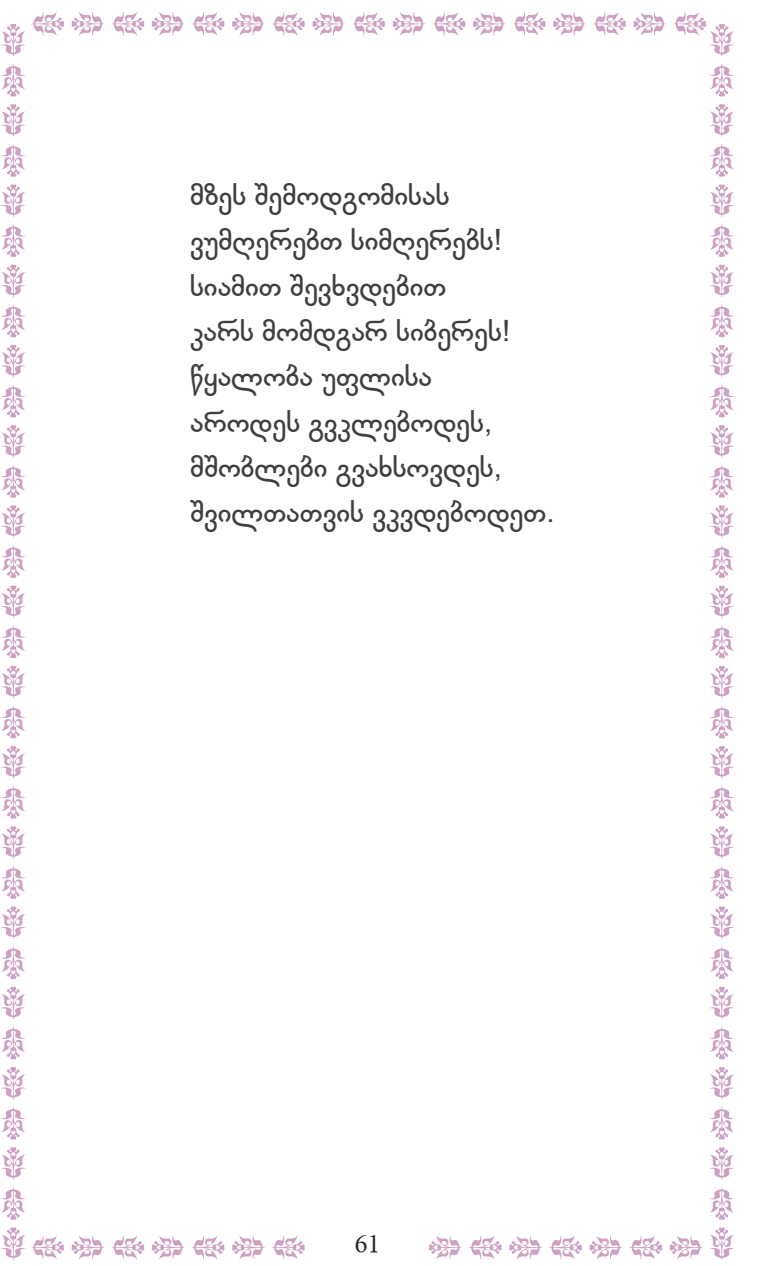
ჩიტუნები მღერიან,
მოუთმენლად ელიან
გაბათხულის ფერებით
როდის მომეფერები.

ცაა ისე კრიალა,
სიყვარული ვი ანა,
რალაც უფრო წმინდა
ამითრთოლებს სულს.

ცისარტყელას რკალზე,
შენთან ერთად კარგო
სეირნობა მსურს!

აღმართ-ღაღმართი

რამდენი აღმართი,
რამდენი დაღმართი,
რამდენი მართალი
რამდენი წარმართი!
რამდენი სითბო და
რამდენი სიცხვე!
რამდენი ვიცინეთ,
რამდენი ვიტირეთ!
შვილები ვაჩინეთ,
ვბარდეთ და ვარჩინეთ!
რამდენი ვიფხიზლეთ,
რამდენი ვიძინეთ!
რამდენი მარტი და
რამდენი მაისი!
ყოველი აისი
მთავრდება დაისით!

მზეს შემოდგომისას
ვუმღერებთ სიმღერებს!
სიამით შევხვდებით
კარს მომდგარ სიბერეს!
წყალობა უფლისა
აროდეს გვკლებოდეს,
მშობლები გვახსოვდეს,
შვილთათვის ვკვდებოდეთ.

* * *

ცუდ სიზმრებიდან გამოფხიზლებულს,
გულში ვიხუტებ ატირებულ
პატარა გოგოს...
და კოცნით ვუშრობ
აცრემლებულ შიშჩამდგარ თვალებს.
... ჩვენი ცხოვრებაც სიზმარია,
ხან მზისფერი,
ხანაც სავსე
ბნელ ურჩხულებით,
თან ისე მოკლე –
ვეღარ ვასწრებთ გამოფხიზლებას –
მივექანებით საუკუნო სასუფეველისკენ.

ვინ დაგვიხუტავს შორეთისკენ
მიშტერებულ გაყინულ თვალებს?!

* * *

ვკრეფდით გომბორზე
კვრინჩხსა და კუნელს...

რა დამავიწყებს
იმ ხილის სურნელს...

ხმელი ფოთლების
ვისმენდით შრიალს...

და ყველა დარდი
მიჰქონდა ნიავს.

* * *

ვალიხადია ყოფილა
ამქვეყნიური სოფელი –
როგორც მიუთვლი, ისევე,
შენც მოგეთვლება ყოველი.

* * *

ყოჩივარდების თაიგულს
ალარავისგან მოველი...
მხოლოდ სიზმრადლა მოფრინავს
ოცნების ლურჯი ფრინველი.

თოვს, თებერვლის დღე ფითრდება
გაცრეცილ ფრთათეთრ ნისლეებით...
გარდასულ ზამთარს მიჰყვება
აუხდენელი სიზმრები...

ჰატარა ნათიანს ღედანს რომ
არ აძინებდა ღამით

გამოიყანთ გამოყანა:
ჰატარა და ცუნკულა,
ღამით წიწაკის გალაა,
დღისით – ბალის კუნჩულა.

შინაბერას

თუ არ გჩუქნიან იის კონებს,
იყიდე თავად!
და თუ სარკეში აღმოაჩენ
ნაოჭებს ახალს...
თმები, ტუჩები შეიღებე,
ნუ დაღონდები...
და გაიხსენე ვარდისფერი
ბავშვობის დღენი.
მერე კი – ნაზად გაუღიმე
სარკის ანარეკლს,
და დამერწმუნე, სევდის ღრუბელს
უმალ გადარეკ.

ხატუნის ხვედრი

ეკლიან ვაქტუსს ნეტავ ვით ძალუძს
ასე სრულქმნილად აქათქათება?
ნარ-ნარ ყვავილს რად სწირავს სიცოცხლეს,
მახინჯ სხეულის ანათღლეთებად?!
თავად უსახურს, ეკლიანს, საზარს,
ეს სინატიფე საიდან ახლავს?
თუ ერთხელ შენაც, გარგუნა ზენამ,
აყვავებული ვაქტუსის ხვედრი;
ჩათვალე მაშინ, კარგო, ამქვეყნად
დაბადებულხარ სვებედნიერი!!!

ეს ბავშვობა შორეული

ჩემი თეძამი და კალოზანი,
ბოლდაცკიანთ სასახლის ბანი...
... და ნიაბურუ ბუენებით გადაბურული...
რიყის ლოდებით საბანაოდ დაგუბებული...

იქვე, ჭალაში ჭის ცივი წყალი,
ცეცხლზე შემწვარი ნედლი ტარო,
მწიფე მაცვალი;

დაკიდულ ხიდზე ქანობა – ფეხის კანკალით,
ცეცხლოვან თვალთა შემოხედვით –
გულის ფანცქალი.

გარიყულაზე სეირნობას დიდ რამედ
ვთვლიდით!
საღამოს, კლუბში გადიოდა ინდური ფილმი...

ეს ბავშვობაა, შორეული, ჩემიც და შენიც,
-ყველა თაობის, ურჟოლისა და
ცრემლის მომგვრელი!...

* * *

არ გძულდეს, გიყვარდეს,
მოძულეც, მოყვარეც!
აკეთე სიკეთე!
ამაზე უკეთესს
ვერც მტერს, ვერც მოკეთეს
ვერრას გაუკეთებ!

* * *

თვალყურს ვადევნებ
ტელე დეზატებს...
– მიჯობს ვმწყემსავდე
იხვებს და ბატებს.

ანბანური ჭეშმარიტება

გან, ინ, ყარ, ვინ, ან, რაე, დონ, ენ, სან, ონ
ქარ, ან, რაე, თან, ვინ, ენ, ლას, ონ,
სან, ან, მან, შინ, ონ, ბან, ლას, ონ –
სან, ან, ქარ, ან, რაე, თან, ვინ, ენ, ლას, ონ!
გიყვარდესო
ქართველო,
სამშობლო –
საქართველო!

* * *

არ ამაღლდა გული ჩემი;
დავიმდაბლე თავი ჩემი.
სიმდაბლითა შინა ჩემსა
მომიხსენა ჩვენ უფალმან...

მოდისფრო – მოვარდისფრო
თათრი ლაქსი
ცისფარ ახრანის მასჰაურთ

ვრთავ ტელევიზორს:
ცისფერ ეკრანზე
პატარა ბიჭი
ძმაკაცის დედას
გავაბე ვნებით
ხელს უთათუნებს...
ვაუს ყურის ძირთან
ცალ საყურის ქვეშ
(თფუ, ვითომ ვაჟი),
ენითა ლოშნის.
გოგონა
თავის საყვარელ დაქალს
თეთრ, ათქვირებულ
გულ-მკერდზე კოცნის.
ამ ყოველივეს
„ფინთ გოიმივით“
მივბტერებვიარ.
შემიპყრობს სევდა
და ვფიქრობ ჩემთვის:

ო, ღმერთო ჩემო,
ეს სიბილჩე საიდან მოდის?
რას ნიშნავს ნეტავ?
თანამედროვე თვალთახედვას?
ევოლუციას?
თუ საუკუნის სექსუალურ
რევოლუციას?
... კრწანისიდან კი
ჭაბუკ მებრძოლთა
დაღვრილი სისხლი
ამოჰყივლებს „თინეიჯერებს“:
შეჩერდით ხალხნო,
საით მიდიხართ?
„ვოლქმენებით“ და
„ნაუშნიკებით“
დახშულ ყურებში
აბა, როგორ გაიგონებენ
მიწის სიღრმიდან
ამოსულ ძახილს?!

* * *

ხვალინდელ დღეზე ვდარდობ!
რით მოგილოცო კარგო
ეს დაბადების დღე?!
გაჩუქებ ფერმკრთალ იებს.
გეტყვი – მიყვარხარ ძლიერ,
ზამრთრის ამ ლამაზ დღეს...

* * *

აოქროსფრებდა
მეწამულ ზეცას
ჩამავალი მზე
კალოზნის თავზე...
თრიალეთის ტყის
ყვებოდა ზღაპარს
თეძმის ჩხრიალი
სევდიან ხმაზე...

* * *

რა დრო გასულა?! შვილები
მშობლებად გადავქცეულვართ.
ჩვენი მშობლები პაპებად
და ბებიებად ქცეულან!
მიუყვებიან
გზას საიქაო
სამყოფელისკენ,
ჩვენი ბავშვობის
ჭირისუფალნი,
თანდათანობით!
ზოგი – რიგით,
ზოგიც – ურიგოდ.
და ჩუმი ცრემლით
მივაცილებთ
კიდევ ერთ მათგანს...
ნოემბრის ქარში
პროცესიას
მივყვებით უხმოდ...

ახალქალაქის ზაფხული

ახალქალაქის ზაფხული,
თემის ჭალები, ტყეები...
გართობა წრეგადასული...
ნაცნობი ორლობეები...

ივლისის საღამოები,
თუთის ხეებში ჰამაკი,
ცივი – კამეჩის მაწონი
და გაბაანთ რუს რაკრაკი.

გარიყულაზე ჩვეული
ჭონები ახალ-ახალი...
ტოლებში – ჩვენი რჩეული
და ბებების თვალთვალი.

კალოზნის თავზე მზე ჩადის...
შეწითლებულან ღრუბლები..
ბავშვობის იმ ლამაზ დღეებს
ვერასდროს დავებრუნდებით...

ცრემლით...

ცრემლით მოვსულვართ ამქვეყნად,
– ცრემლითვე განგვიკითხავენ!
ნებით არ მოველთ – იმქვეყნად
წასვლასაც არა გვკითხავენ!

„სეილი“

ფასდაკლება... „სეილია“...
ნამუსს ჰყიდის ყოველი...
გამყიდველი მრავალია,
მაგრამ არ ჩანს მყიდველი...

იანვრის სუსხი

იანვრის სუსხი,
ბუხრის ალები...
შავი ღვინო და
გიშრის თვალეზი...
მოგპარავ კოცნას
და ნამთვრალევი
შენს ლამაზ თვალეზს დავემალევი.

* * *

თოლიეზის თეთრი გუნდი
შესევია მტკვარს...
ვერ უძლებენ თბილისურ ხვატს
და წყურვილი ჰკლავთ...

მარტოობა

მე მარტოობის კუნძულზე ვცხოვრობ
და ველოდები შორეულ სტუმარს...
თუკი მოვიდა,
აღბათ მომართმევს
მინდვრის ყვავილთა ლამაზ თაიგულს
და ღიმილს ისეთ თბილსა და ნაცნობს,
რომ გავოცდები!
ო, ღმერთო ჩემო,
როგორ ვცხოვრობდი ნეტავი დღემდე,
უამლიმილოდ, უალერსოდ, უსიყვარულოდ?!
მე მარტოობის კუნძულზე ვცხოვრობ
და ყოველ ღამე ვკითხულობ მარკესს!
მე ველოდები შორეულ სტუმარს...
და არასოდეს არ ვკეტავ კარებს...
... საკითხავია, მოვა კი ვინმე?!

* * *

ბროწეულის ყვავილის ალისფერი ცეცხლით
შენ რომ კოცნა მაჩუქე ლოყა ეხლაც მეწვის...
ისევ გაზაფხულია... გაფრენილან წლები...
ანათფერი შეცვლილა – ანც
ჭიკჭიკი მერცხლის...
მხოლოდ თმაში ჩავღვრილა
ელვანება ვერცხლის...

* * *

უკან დარჩა ზამთარი,
როგორც თეთრი აფთარი...
ბუჩქის ძინას ეძებლას
უმზეობა ეძნელა...
გალომს ჩიტი მზეწვია,
გაზაფხული გვეწვია...

* * *

ჩემო თოლია...
თებერვლის თოვლში
ენძელებად მიმოფანტულ
შენზე ფიქრებს
შევკრავ კონებად...
მაღალ თაროზე შემოვაწყობ
მივიწყებულ წიგნების გვერდით.
მერე სონეტებს მოვაშორებ
შარშანდელ მტვერს სულის შებერვით...
და მოუთმენლად, გაზაფხულის
მოზრძანებას დაველოდები!..

გზა

ზოგს შარა ხვდა სავალად...
მავანს – ვიწრო ბილიკი!
„მაუწყე მე უფალო
გზაი, რომელს ვილოდი“!

ვის გზას ვარდი ჰყვენია,
ვისას – ევალ-მარდები...
ვის გზას ადგას წყვილიადი,
ვისას – შარავანდელი!

უბიწონი გზასა ვლენ
– სჯულსა უფლისასა,
ბილწნი გზასა ადგანან
– ბელგებელისასა!

გიორგობისთვე

წუხელ ქარიშხალს დედის საფლავზე
წაუქცევია ბებერი ფიჭვი...
ღუმელთანა თვლემს მოხუცი მამა
და სუნთქვა უჭირს...

გიორგობისთვის ბოლო დღეა,
ალარ ჰქრის ქარი...
შორეთისაკენ გაშტერებია
ჩემს მამას თვალი...

„ქრისტესო დილო მოწამეო გიორგი
ევედრე ქრისტესა ღმერთსა
შეწყალებად სულთა ჩვენთათვის“.

გელოდი

მთელი ცხოვრება
გ ე ლ ო დ ი !
და მოლოდინის
მ ე ლ ო დ ი

გულიდან რომ გავაგორე!
შენ სწორედ მაშინ მოხვედი!

მე ნულარ
და მ ე ლ ო დ ე ბ ი ,
ნამსხვრევ-ნამტკრევი
ლ ო დ ე ბ ი ს

ახლა მიდი და აგროვე,
თან გულიც გადააყოლე...

* * *

ბროლის სარკის ანარეკლზე,
მთვარის შუქის ნათელით
ცისარტყელას ფერებს მჩუქნის
თოვლის თეთრი ფანტელი...

ნარინჯისფერს მზისფერი ცვლის,
წითელს-მღელოს ფერები...
მეფერება ცივი ღამე
გაბათხულის ფერებით!

* * *

ატირებულან ვაზის რტოები...
ცაბე ელვაა... ჭექა-ქუხილი...
ჩემი სხეული სავსეა შენით...
და მდის ცრემლებად შენზე წუხილი...

* * *

დამღალა რია-რიამა...
ამ სოფლის ორომტრიალმა...
ცოლ-დედობამ და რძლობამ,
ყოველდღიურმა ყოფამა...
როგორ მაკლიხარ დედაო!
შენს ლამაზ თვალებს, თბილ ხელებს
მხოლოდ სიზმრადლა ვხედავო...
მლოცავ, მამხნევებ – „გაუძელ,
შენ გენაცვალოს დედაო!“

* * *

დაცარიელებულა ეზო ჩემი
მშობლიური სახლის...
სარკმელთან აღარ მელის დედა...
კიბეზე აღარა თვლემს ძაღლი...

თებერვალია, ცრემლს ღვრის ხეივნის
გაუსხლავი ვაზი.
ირგვლივ სიჩუმეა... მხოლოდ, ჭრიალებს
მარნის კარი...

მოჩანს საწნახელზე ობლად,
ძმის ხელშენავლები დოქი...
გული ველარ იტევს სევდას...
გაზაფხული კი, მოდის...

* * *

ორმოცი დღე გელიან გადაშლილი წიგნები...
ნეტავ საით წახვედი, რომ აღარა ბრუნდები?!

დემის ცრემლით სველდება
შენი შესამოსელი...

ერთი წუთი ყოფილა
მართლაც წუთისოფელი...

* * *

იანვრის ცივი, ჩუმი დილა...
ცის ლაჟვარდი ვი – ისე კრიალა,
რომ კარგად ვარჩევ საიქაოს
საყვარელ ლანდებს...
და მივიჩქარი უფლის სახლისკენ,
მათკენ სავალი ძნელი გზა რომ
გავიადვილო.

* * *

გარეთ სუსხია, სიცვიე...
ძველ მოგონებებს ათოვს...
თემის ჭალებში დაკრეფილ
გვირილებს აღარ ახსოვთ:
უყვარვარ კიდევ, თუ-არა!...
ბუხარში რცხილა გიბგიბებს,
გარეთ თოვლია, სიცვიე...
ძველ მოგონებებს ვივიწყებ
და ჩალად ქცეულ გვირილებს
ცეცხლს მივცემ, ავაგიბგიბებ...

* * *

ქართული ენის კიდობანიდან
გამზებურე სიტყვა რამდენი...
ამდენ სინონიმს, მრავალფეროვანს
სად მიაგენი?
– გადმოაენე როდესაც რაბლე...
ქართულ თარგმანის მეზაირახტრევ?!

შუალამეა ჰარიზში...

შუალამეა ჰარიზში...
სიყვარულის ქალაქს ათოვს...
ჩემი ლამაზი დობილის
თვალეებში სევდა სახლომს...
დარდი აქვს მხოლოდშობილის,
პირადი სულ არ ახსოვს...
შორიდან უმზერს „სექს-შოტს“
და თვალის ირგვლივ ხაზებს
უფრო ჩაუღრმავებს სევდა...
პირმშვენიერო ასულო,
გთხოვ, გაუფრთხილდი დედას...

* * *

ვარდისფერად მოთოვს
ალბათ, ამაღამ...
მარტი დღეებს ესესხება აპრილს...
ქარი ღრუბლებს გადარეკავს მთებგალმა,
შეყვარებულ ჭერამს პატივს აჰყრის...

* * *

წინწკლებიანი სარათნით
ამალამ აყყვები არაგვს...
ცურვაში გავეჯიბრები
წითელ ფორეჯიან კალმასს...

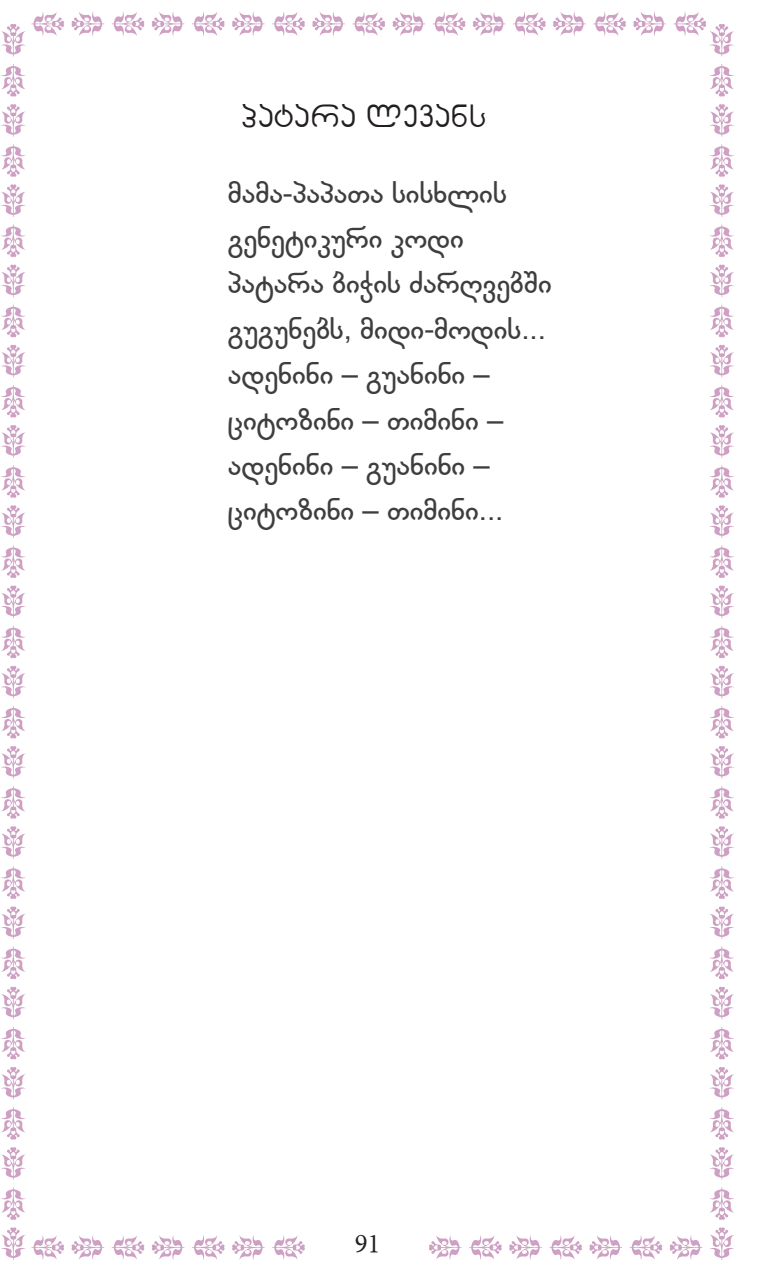
ალიონს შევეგებებით
შავი არაგვის ტალღებში...
მე და წითელი კალმასი
დავიხრჩობთ თავს შენს მკლავებში...

* * *

ჩემი ტკივილი და სევდა...
ფრთამოტეხილი გედი...
მოგიშუბლება ფრთები...
ფრენას ისევ შესძლებ, დედი...

* * *

„პლესხანოვზე“, მაგნოლიას
გაეშალა ტოტები...
წვიმდა... წვიმდა... გოგონები
გამორბოდნენ ბოტები...
მაგნოლიის ლამაზ ტოტებს
შეეფარნენ სიცილით...
„აიფონზე“ „ესემესებს“
კითხულობდნენ ვისკისით...
P. S. მაგნოლიის ფოთლებზე –
(„აიფონზე“ კი არა),
წინანდალის ბაღში –
(„პლესხანოვზე“ კი არა),
საუკუნის წინათაც
(დღეს და გუშინ კი არა),
„ესემესებს“ უგზავნიდნენ
ჭავჭავაძე ნინასაც...

პატარა ლევანს

მამა-პაპათა სისხლის
გენეტიკური კოდი
პატარა ბიჭის ძარღვებში
გუგუნებს, მიღი-მოღის...
ადენინი – გუანინი –
ციტოზინი – თიმინი –
ადენინი – გუანინი –
ციტოზინი – თიმინი...

JALISABELES

მე ვერ მოვესწრები ალბათ,
ლამაზ თვალთა კრთომით როცა,
დაჰკოდ ვაჟკაცების გულებს
და ვერ შეგბედავენ კოცნას...

თქმის ხეობის ჭინკებით
რომ აგვესება თვალები...
სისხლს აუჩქროლებ სწორფერებს
ღიმილით-ამონძალების...

მღვიმეების მონასტარი

ამ ციცაბო კლდის კარსტულ მღვიმეში
შეხიზნულნი უფლის განგებით...

დათარფატებენ გაცრეცილნი,
გათუთრებულნი...

და ლოცულობენ ცისკარიდან-ცისაკარამდე
მუხლთა მოდრეკით –

მისატევებელად ცოდვათა

ადამის მოდგმის...

„მოგვი-ხსე-ნე ჩვე-ენ უფა-ლო-ო,

ოდეს მოხვიდე-ე სუ-ფე – ვითა შე-ნი-თა“...

თარგმანები

* * *

შენ მითხარი, რომ საადი
მხოლოდ მკერდზე გკოცნიდა,
მეც ვისწავლი, თუ ღმერთი გწამს,
რა შავდება მოცდითა!
ჩაიმღერე: ევფრატს გაღმა
ბაღნარია ვარდების.
მდიდარი რომ ვიყო, ალბათ
გატკობდი სხვა ჰანგებით.
დაგიკრეფდი ლამაზ ვარდებს,
სხვა სიამე რად მინდა, –
შაგანზე უკეთესი
არსად იყოს არვიზა.
ნუ მაჩვალე მგ ალთქმებით,
მორჩი მიეთ-მოეთებს... პოეტი
ვარ და ჩაკვოცნი,
ვით შეჰფერით პოეტებს.

ესენინი

* * *

ცისფერი კოფთა, ლურჯი თვალები.
არანა მითქვამს გასამართლები.

რა გაუძლებს ნეტავ ქარბუქსა და ლოდინს?
თქვა: „დავანთებ ღუმელს,
და გაგიშლი ლოგინს“.

ვეპასუხე სატრფოს: „ამ ქათქათა ციდან
სიყვარულის თეთრი ყვავილები ცვივა.“

გახურე ცეცხლი და მიხედე საწოლს,
უშენობით გულში ქარბუქია, მათოვს.“

ესენინი

* * *

ცისფერ სალამოს, მთვარიან ღამეს,
ოდეს მამკობდა მეც სილამაზე.

დაუოკებლად, დაუბრუნებლად,
წლები გათრინდნენ... შორეთში... ჩემგან...

გაცვივდა გული, გახუნდა მზერა...
მთვარიან ღამის ნაზი სიმღერა.

ესენინი

* * *

ქარბუქია ისეთი ღმერთმა დალახვროს!
თითქოს ყინვის თეთრ ლურსმნებს
სახურავს ასობს.
მე კი ანა ვშიშობ, რადგან ბედისწერამ
თავაწყვეტილ ვნებით შენს გულს მიმაკერა.

ესენინი

შოთხვი

შოთხვი სუნნელოვანი
ადრინად აყვავდა,
ყვავილები რტოებზე
კულულებად დახვავდა.

ქერქზე ირგვლივ მიცოცავს
ცვარ-ნამი თათლოვანი,
ცვარქვეშ ვერცხლად ელვარებს
ყლორტი სუნნელოვანი.

იქვე, ლილო-ჭრილოზე
ფესვებ შორის ნარნარად,
მონაკრავებს, გამონრბის
ნაკადული პატარა.

და დგას ტოტეგაშლილი
შოთხვი სურნელოვანი,
მზეზე იწვის ოქროსფრად
სინოზრჩე მწვანოვანი.

ნაკადულის ჩხნიალი
რტოებს გარს რომ ევლება,
შემპარავად უმღერის
კბოდეზე ნაზ სიმღერას.

ესენინი

არყის ხე

ჩემს სარკმელთან
არყის ხეს
ვერცხლისფერად
დაათოვს.

ფათუკ რტოებს
ფიფქები
ნარნარ მაქმანს
დააქსოვს.

დგას არყის ხე მოწყენით,
სიზმრის იღუმალეებით,
ფანტელები იწვიან
ოქროსფერ მხურვალეებით.

განთიადი ზოზინით
გარს მოუვლის ირგვლივ ხეს,
რტოებს ფიფქებს დააფრქვევს
განუახლებს ვერცხლისფერს.

ესენინი

* * *

მშვიდობით ვარგო, ნახვამდის.
გეტრფოდი, ჩემად გასხავდი.
ვშორდებით, სულში ბინდდება
ბედი შეხვედრას გვპირდება.

გემშვიდობები უსიტყვოდ,
წარბს ნუ შეიხრი, ნუ დარღობ, –
სიკვდილიცა და სიცოცხლეს
არახალია უდავოდ.

ესენინი

* * *

გვირილების გვირგვინებში
წყლის პირს ვთლიდი ნავსა,
უცებ სატრფოს რგოლი ტალღის
ქაფში ჩამივარდა.

დედამთილივით ავია
განშორების სევდა.
წაიღო ქარიყლაპიამ
რგოლი გულთან ერთად.

ბეჭედი ველარსად ვპოვე,
კაცი ვიქეც დანდად,
გზად მომძახოდა მდინარე
„მას სხვა შეუყვარდა“!

ვერ გავერევი ამქარში,
დამცინებენ ალბათა,
დავექორწინები ავდარში –
ჭორიკანა ტალღასთან.

ესენინი

* * *

მარხილი მიჰქერის, მარხილი მიჰქერის,
სატროფოზე ფიქრით ველეებზე მივექრი.

ცელქი ნიავი მიაწკარუნებს
ჩალისფერ ცხენზე ეჟუნებს, ულარუნებს.

შორს ნეკერჩხალი ეულად მდგარი
როკავს და ცეკვავს ვითარცა მთვრალი.

ვკითხავთ ამბავს როს მივეახლებით,
ვიცეკვებთ სამნი თალმის თანხლებით.

ესენინი

* * *

ახლაც მახსოვს ძვირფასო,
შენი თმის ელვარება.
განშორების წუთების
სევდა და მღელვარება.

მახსოვს, რამ დამავიწყოს
შემოდგომის ღამე,
არყის ხეთა შრიალი
და ქათქათა მთვარე.

მახსოვს, მეუბნეოდი:
„მტრედისფერი წლები,
ჩაივლიან, გამცვლი და
სულ დაგავიწყდები...“

დღეს კი – ცაცხვის სურნელი
კვლავ ამიშლის ვნებებს,
ო, რა ნაზად გაბნეული
ყვავილს კულულებზე.

გული არა ცივდება,
თუმც ახლა სხვას ვეტრფი,
სიყვარულის ზღაპარს კი –
მხოლოდ შენ ერთს გეტყვი.

ესენინი

* * *

შაგანე ჩემო, კარგო შაგანე!
ჩრდილოეთიდან რადგანაც ვარ მე,
მინდა მოგიყვე ჭვავის ყანებზე,
მღელვარე სვილს ვით დაათოვს მთვარე.
შაგანე ჩემო, კარგო შაგანე!

ჩრდილოეთიდან რადგანაც ვარ მე,
იქ ასჯერ უფრო სავსეა მთვარე.
თუმც ლამაზია შირაზის ლამე,
ვერა სჯობია რიაზნის მხარეს.
ჩრდილოეთიდან რადგანაც ვარ მე.

მინდა მოგიყვე ჭვავის ყანებზე.
ეს ღეროები ძვირფასო სვილის,
თუგინდ თითებში ამომიყარე –
სულ მსირედაც კი ვერ ვიგრძნობ ტკივილს.
მინდა მოგიყვე ჭვავის ყანებზე.

მღელვარე სვილს ვით დაათოვს მთვარე,
ამ კულულებით ყველა მიხვდება.
გთხოვ, გამიღიმო, როგორ გიხდება,
ნუ გამახსენებ ოღონდ იმ მხარეს,
მღელვარე სვილს ვით დაათოვს მთვარე.
შაგანე ჩემო, კარგო შაგანე!

იქ, ჩრდილოეთში ერთი გოგონა
ო, რა საოცრად შენ მიგამგვანე.
მას იქნებ შენზე ფიქრი ახარებს...
შაგანე ჩემო, კარგო შაგანე!

ესენინი

* * *

„ ასე მქრქალად რად ანათებს მთვარე
ხორასანის კედლებსა და ბალებს?
ფეხქვეშა ვთელ თითქოს რუსულ ველებს,
ქარი არხევს ნისლის კრეტსაბმელებს“.

– ასე ვკითხე მე ძვირფასო ლალა,
კიპარისთა დაღუმებულ ლაშქარს.
ხეთ ამაყად ცად აღაპყრეს რტონი,
რა ამაოდ ვირჯებოდი თხოვნით.

„ ასე მქრქალად რად ანათებს მთვარე?“ –
შევეკითხე ყვავილების წყნარ ტევრს.
მიპასუხეს მათ: „ ვარდის მწუხარე
შარიშურით მიხვდები ყველაფერს“.

ვარდმა ცის ნამი შემომამხეფა,
ფურცელთ შრიალით და მომაგება:
„ შაგანე სხვასთან ტკბება ყოფნითა,
შენი შაგანე სხვასა ჰკოცნიდა“

და თან ამბობდა: „თითქოსდა რუსი...
ვერ შეამჩნევსო სიმღერას გულის“ ...
ამიტომ ასე სევდის მთოვარედ
და ასე მქრქალად ანათებს მთვარე.

ღალატი მახსოვს საკმაოდ ბევრის,
სხვასაც რგებია ტანჯვა და ცრემლი.
მაინც ღამენი იასამნისფრის,
ღვთითკურთხეული იყოს ყოველთვის.

ესენინი

* * *

ოქროსფერ ჭკნობით გარემოცული
ალარ მივტირი ჩემს სიყმაწვილეს!
ვაშლის ბალიდან ვით ყვავილთ კვამლი,
ისე გაქრება, ისე გაირბენს.

ვერ აძგერდები ისე, ვით ძველად,
გაციებულხარ, გულო, ტიალო,
ვერ გამიტყუებს ანყის ტყე ველად,
მე ფეხშიშველად სახეტილოდ.

იშვიათადლა ააგიზგიზებ
სულო მშფოთვარევ, ცეცხლოვან ბაგეს!
ო, ჩაცხრა ჩემი დილის სინედლე,
გრძნობათ მორევი, თვალთა სიშმაგე.

მე გულისთქმასაც ვამხელ მომჭირნედ,
ეს ცხოვრებაა? თუ დამესიზმრე?
თითქოს ბუბუნა გაზაფხულის დღე
ვარდისფერ ცხენით ჩამოვიქროლე.

და სპილენძისფერს ღვრის ნეკერჩხალი...
ქვეყნად ყოველნი წარმავალნი ვართ.
აყვავილების შემდეგ, სიკვდილი
რადგან წილად გვხვდა, კურთხეულიყავ!
ესენინი

* * *

ო, როგორ ვწუხვარ და მებრალები,
გიმზერ და მიპყრობს სევდა, ტკივილი!
სპილენძისფერი ენკენისთველა
შემოგვრჩა მხოლოდ, ტირის ტირითი.

შენი სხეულის სითბოს და თრთოლვას
თან წარიტაცვებს უცხოთ ამბონი.
ო, ეს იქნება თქეში და ქროლვა
და მომაკვდავი სულის ამბოხი.

ნა ვუყოთ მერე! არ მეშინია,
სხვაგვარ სიხარულს ავხადე ფარდა.
ალარათფერი არ დამრჩენია,
მე მოყვითალო ბალღამის გარდა.

საკუთარ თავიც, უარყოფილი,
სიმშვიდისათვის ვერ გავიმეტე.
ო, ასე მოკლე წუთისოფელი
ამდენ შეცდომას როგორ დაიტევს.

სასაცილოა ეს მწუხარება.
ასე იყო და ასეც იქნება.
ვით სასათუღაო, არცის ხის ბალი
ჩვენი ძვლებითაც მოიფინება.

განვლიან წლები, დავიყვავილებთ,
მიფრუმდებით, ვით ბალის სტუმრები...
რადგან ზამთარში ტურთა ყვავილებს
ვერ ვნახავთ, მათზე ნულარც ვწუხდებით.

ესენინი

* * *

ცხოვრება – ცრუა გრძნეულ კაემნით,
და ამიტომაც ძალუმი წესით,
თავის ღონიერ, უხეში ხელით
საბედისწეროს გვიმზადებს წერილს.

ყოველთვის, როცა დავხუჭავ თვალებს,
ჩავიღუდუნებ: ვგრძნობ გულის წუხილს,
ცხოვრება – ცრუა, მაგრამ ხანდახან
სიხარულითაც ამშვენებს ტყუილს.

ჯალარა ზეცას მიაჰყარ მზერა,
და მთვარე გირჩევს შენს ბედისწერას,
ოღონდ მოკვდავო, ჭეშმარიტებას,
სიმართლეს, ნუ სთხოვ, არა გჭირდება.

დაე, მიმტყუნონ მე გოგონებმა
შოთხვის ყვავილთა ქარბუეში მავალს.
დაე, გამცვალონ ცრუ მეგობრებმა,
ავს არ ვუსურვებ ამქვეყნად მავანს.

დე, მეალერსონ ნარ-ნარი ხმებით,
დაე, დამბასრონ ბოროტი ენით.
ყველაფერს უკვე ვარ შეჩვეული,
ამგვარ ცხოვრებით განვლიე დღენი.

სულს მიციებენ ეს მწვერვალები,
ვარსკვლავთა ცეცხლს ხომ არა აქვს სითბო.
ის, ვინც მიყვარდა, მანაც უარმყო...
გადამივიწყა სულ ყველამ თითქოს.

მაინც ღიმილით ვუმზერ დაფიონს,
უარყოფილი და განდევნილი.
ამქვეყნად ყველა ავ-კარგისათვის,
ცხოვრების კვლავაც ვარ მადლიერი.

ესენინი

* * *

ხეპრეს ეძლევა სიხარული.
სათუთს ეძლევა სევდა.
აღარ მაქვს არვის სიბრალული,
მომავალს ვეღარ ვხედავ.

სულ ოდნავ თავი მეცოდება
მებრალვის უსახლ-ვარო ძაღლი.
ამ გზამ მიმიყვანა ღუქანთან,
გამიღო სამიკიტნოს კარი.

რისთვის მაგინებთ დემონნო?
მეც ვარ ამქვეყნის შვილი.
სირჩა არაყბე გინაოდ
თუნდაც უშარვლოდ ვივლი.

მზერა ამღვრეული
ხვატი, კაეშანი.
მზეში გალუმპული
ქუჩა, დერეფანი.

ქუჩაში ცინგლიანი ბიჭი.
ჰაერი მშრალი და ცხელი.
ძალინ ბედნიერი
ბიჭი ცხვირს იქექავს ხელით.

იჩიჩენე, ჩემო ბიჭო,
შეიყავ თითი ცხვირში,
ასეთი ძალით ოღონდ
არ ჩაძვრე საკუთარ სულში.

მე მზად ვარ, გაუბედავი!
შეხე ბოთლების ლაშქარს!
კორპის საცობებს ვავროვებ, –
მე სულის დასავგმანად.

ესენინი

ლ. ნ. ხაშინას

მდელოსფერ ნაწნავებით
და ქალჩულის მკერდით,
გუბურაში არყის ხევ
რატომ იხედები?

რად წკრიალებს ქვიშრობი?
რას ჩურჩულებს ქარი?
თუ გსურს დალალ-რტოებში
სავარცხელი მთვარის.

გამიმხილე ნალველი,
გული გამიშალე,
ევ მწუხარე შრიალი
როგორ შევიყვარე.

მიპასუხებს არყის ხე,
ცნობისმოყვარე ვაჟს;
„ცრემლები ღვარა წუხელ
ყმაწვილმა მწყემსმა აქ“.

აშრიალებულ ჯეჯილს
მთვარე აფენდა ჩრდილს,
შიშველ მუხლებზე როცა
მეხუტებოდა ის.

ნახვამდის ჩემო მტრედო,
– ამოიოხრა ღრმად,
„წეროთა მოფრენამდე
დამელოდეო კვლავ“.

ესენინი

* * *

განა მართლა მიყვარხარ?

– შენგან არას მოველი!

აღმაცერად ნუ მიმზერ,

განა შენთან მოვედი?

შორიახლოს ვიყავი,

თვითონაც ხომ ხვდები?

ისე შემოვიარე,

შენთვის კი არ ვკვდები!

ესენინი

ვერბარს

ო, სულო მრავალ ცრემლდანთხეულო,
კვლავ სტუმრად მოხველ ცოდვილ მიწაზე.
ყანობირს ჩანხარ წარსულის ლანდად
და აღარ კრთები შენ ჩემს წინაშე.

შენ მომაგონე ის ოქროს ხანა,
როცა ჰყვოდა ჩვენთვის მინდორი,
გვავიწყდებოდა მთელი დღის დაღლა,
დაისს ვუმზერდით როცა ჩვენ ორნი.

შენ წასვლა გერგო, მე კი – დარჩენა.
არ ღირდა აღბათ, ქვეყნად გაჩენა!
სიცოცხლეს იმად გვაძლევს უფალი:
დავტკბეთ დღითა და ღამით მწუხარით!

თუმც, სამოთხეშიც შობილი ვაყი,
გარიჟრაჟებვე – ცხოვრების მკაცრის,
განწირულია ბრძოლისთვის, ბედით,
უნებლიედ – ან მავანთა ნებით.

ერთი მეორეს – ვერ ავსებს, ვერა!
გულში ნათელი, როს გარეთ ბნელა,
ან გულში – ღამე, გარეთ – ცისკარი,
კვლავ სიხარული, დაუვიწყარი!

აგერა აჰა, რა აღმაფრენით
იგრძენი ძალა ქალის მშვენების!
და მზეჭაბუკი ფერად სიზმრებით,
შესტრფის გაზაფხულს თავდავიწყებით.

გაოცებულა: სამყარო ვრცელი,
მისთვის გაშლილა ქვეყანა მთელი.
შორეთს იჩქარის ნათელი სახით,
შეუბლუდავი სახლით და კარით.

როგორც ფრინველი ლაჟვარდოვან ცად
ზე აიჭრება და ეშვება კვლავ,
ისე სიყვარულს ნაზიარები, –
დაატყვევებენ სატრფოს თვალეში.

ადრე თუ გვიან სწყინდება ღებნა,
ხვდება, მობეზრდა ტყვეობაც, ფრენაც.

სწამს შეყრა დღეა, გაყრა – უკუნი.
კვლავ პაემანით სისხლის ბუბუნი.

და ქრება წამი – მომცველი წლების,
და დგება ჟამი – კვლავ განმორების.
მზერას უმანკო, მბრწყინავ თვალებით,
ცნობენ საშინელ გამოსალმებით.

დატირებულმა ყველასგან ბოლოს,
ჭმუნვა, ნალველი დატოვე მხოლოდ.
ენით უთქმელი შენი სვე-ბედით,
ვნების ქარცხეცხლში გაგვხვიე ნებით.

და განწირულმა მკაცრი განგებით,
შენში სიკვდილის შეიცან ხმები.
მღერის მგოსანი: მიჯნურთა გულებს
გაყრა-სიკვდილით ნუ დააწყლულებ!

ტანჯვა-წამებულთ, ნუგეშის მთხოვართ
ღმერთო, შეუნდე ყოველი ცოდვა!

გოეთე

დაისი ოქროსფრად მთებს აამზერებს.
ნარნარი ქალწული ცას და მზეს შეჰყურებს.

მიდის და მიჰყვება მდინარე ლიკლიკით.
ირგვლივ ჩამობნელდა, დაკარგა ბილიკი.

მაშინ, მე შორეთში ვარსკვლავად ვინათე.
იფიქრე: „აღერსით, ნეტავ რა მინათებს?“

ზეცას შეხედე და – წამი გაირინდა!
შენს ფერხთით დავეცი, ოცნება ამიხდა!

გოეთე

მეფე ნიკიტა და მისი
ორმოცი ასული

(ზღაპარი)

ოდესღაც, უხსოვარ დროში,
დრო ლაბირინთს რომ ხლართავდა
ერთ აყვავებულ სამეფოს
მეფე ნიკიტა მართავდა.

უზრუნველი და მდიდარი –
ჭამდა, სვამდა, თან ღრეობდა.
არც ავის, არც კარგის მქმნელი –
ლოცვასაც არა სცდებოდა.

და სულ სხვადასხვა ქალისაგან
ანგელოზივით ლამაზი –
ჰყავდა ორმოცი ასული,
სულით წარმტაცი და ნაზი.

ორმოცი ტურფა ქალწული
არამიწიერ მშვენებით.
მუქი თმებით და თვალეებით...
სავსენი გონიერებით.

მომნუსხველ მზერით ტყვედქმინლი –
მნახველი – სახტად რჩებოდა...
იმათ სრულყოფილ მშვენებას
მხოლოდ ერთი რამ ჰკლებოდა.

ერთი რამ დავიწყებოდა
თითქოსდა სულ უმნიშვნელო...
მათი შექმნისას – მშვენება...
ქალური... ო... ღმერთო ჩემო...

მეფის ასულთა სრულქმნისას
(ახსნასაც კი ვკადნიერობ),
ზენაარს გამორჩენია –
წიალი-საშვილიერო...

თავმდაბალ კაცსაც მოხიბლაეს,
– დღესავით არის ნათელი –
ვენერას სავსე მკერდი და
მარწყვივით ტკბილი ბაგენი.

მოქნილი, სწორი ტან-ფეხი
ტროფობის ცეცხლს ყველას აუნთებს...
ვნებას კი ის აგიზგიზებს –
რაც აკლდათ მეფის ასულებს...

ეს სულ არ ენაღვლებოდათ
მხიარულ, ტურფა ქალწულებს...
გული უწუხდა ხელმწიფეს
და შეცბუნებულ მსახურებს...

დარდობდნენ მათი დედებიც...
– ჭორებში – ახალ-ახალის –
მეან – ბებია ქალების
ერია ხელი მსახურალი...

ვიპვიპებდნენ და უკვირდათ
ბუნების ეს სასწაული...
ბოგს ჩუმად ეცინებოდა
განგების ამ საზღაურით...

მეფე ვაზირებს მოიხმობს,
მსცოვან გადიებს უბრძანებს:
რომ მკაცრად დასჯის, ყველას, ვინც
ცოდვისკენ ქალწულთ უპიძვებს.

ორაზროვნად, ან ქილიკით
ვინაც ცოდვის ქმნას უმარჯვეს –
მეფეს არ უყვარს ხუმრობა –
იმწამსვე ენას ამოჰკლევს...

სამართლიანი ხელმწიფე
მკაცრად დასჯიდა ჭაბუკებს –
ცოდვისკენ ვინც ანიშნებდა
უცოდველ, ტურთა ქალწულებს.

ირგვლივ, ყველა შიშით ძნწოდა,
განკითხვას თავს არიღებდა...
სიფრთხილით და მოკრძალებით
ჭონისგან თავს შორს იჭერდა.

ცოლებს ძლიერ ეშინოდათ –
ქმრებს რამე არ შეეცოდათ;
კაცები დარდს მისცემოდნენ:
„ცოლებს რამ არ მოენოშათ!“

ღრო უსწრაფესად მიჰქროდა...
დევნიდა ბოროტ ავსულებს...
სიმწიფე ემატებოდათ
უცოდველ, ტურთა ასულებს...

მეფემ კი – დარდით აღვსილმა,
მსახურებისგან მალულად
ნაზირ-ვეზირებს მოუხმო
რჩევისთვის, ჩუმად, თარულად.

ერთმა მსცოვანმა მრჩეველმა
თავი სიმდაბლით დახარა
და მოკრძალებით, შეკრებილთ
შემდეგი რამე ახარა:

გთხოვ, მომიტევეო ხელმწიფევ,
უტიფრობისთვის ნუ განმსჯი...
ბრძენო და უმამაცესო,
ამ ამბისათვის ნუ დამსჯი...

დიდი ხნის წინათ, ვიცნობდი
ერთ მჩხიბავს, მაგრამ მოკვდავმა
იქნება სული დალია,
იქნება – ჭირიც მოგვჭამა.

ამბობდნენ, იყო მისანი,
მკურნალი, ყველა სენისა,
სწორედ ის უნდა მოვძებნოთ –
მომრჩენი სნეულებისა.

– ის თუ გვიხსნის და გვიშველის.
სწრაფად გავგზავნოთ შიკრიკი,
შესძახა მეფე ნიკიტამ –
და აეჯაგრა თივთიკი...

აზიდა მკაცრად წარბები –
– უნდა მოვძებნოთ, ვიპოვნოთ,
მიწისქვეშეთშიც რომ იყოს,
უცილოდ ამოვიყვანოთ.

მაგრამ, თუკი მშრალზე დაგვსვამს,
თუკი მიედ-მოედება,
არ დავინდობ, სიცრუისთვის –
მისაგები-მიეგება.

მე არ ვიყო მაშინ მეფე,
მივენდობი ციურ ძალებს,
პასუხს მკაცრად ვაგებინებ,
ცეცხლის ალზე დაწვას ვბრძანებ.

ესა თქვა და მკაცრმა მეფემ
საიდუმლო ბილიკებით
საძებნელად გაუყენა –
გზირები და შიკრიკები.

იმ ალექჯის საპოვნელად,
მოიარეს ამიერი,
ოთხივ კუთხივ იმერი და
სამეფოს დასალიერი.

წელს მისდევდა წელიწადი,
შეაჯერეს მთა და ბარი.
ბოლოს, ერთმა მუყაითმა,
იღბლიანმა ჰპოვა კვალი.

და მაცდურის თანადგომით
მოიძია ტყეში ხულა –
კუდიანი დედაბერის
სამოსახლო და ხუხულა.

ჯიქურ ეახლა ჯადოქარს,
როგორც ხელმწიფის დესპანი –
მოიკითხა და აუწყა
მისვლის მიზეზი, მიზანი –

– რაც აკლდათ დაბადებიდან
მზის სადარ ორჯერ ოც ასულს,
უმალ მიუხვდა – სატკივარს
მისანი, ელჩს – თავზე გასულს.

კარში გააგლო, შესძახა –
მოუხედავად წადიო,
სამი დღის შემდეგ დაბრუნდი
ნურათფრის გქონდეს დარდიო:

ამანათისთვის გახსოვდეს,
განთიადისას მოდიო.
ქოხში მიყურდა გრძნეული –
კარს მიაგორა ლოდიო.

სამ დღე-ღამეს ბუტბუტებდა
– ავსულ ქაჯებს მოუხმობდა.
საჩუქრების წასაღებად
დესპანს სკივრი თანა ჰქონდა.

მოუმბადა რაც შეჰპირდა
ამანათი – ცოდვით სავსე...
ყველა ზომის, ყველა ფერის,
ის, რაც აკლდათ მეფის ქალებს:

... ორმოცი გრუბა, ხვეული
და საგანგებოდ რჩეული –
ხილაბანდში გამოეკრა,
ალქაჯს – ყველა, დარჩეული.

სკივრში კობტად ჩააწყო თან
გასაღებიც დაატანა...
დესპანს გადააბარა და
საგზლად ვერცხლიც გაატანა.

გამთენიისას, დაღალულს
დესპანს მოსწყურდა, მოშივდა,
ცხენი მიაგლო მწვანეზე
და დასვენება მოუნდა...

იფიქრა წავიხემსებ და
გადავკრავ ცოტა არაყსაც.
სასმელი მუდამ თან ჰქონდა
თადარიგიან მხნე ვაცსა.

ლუკმა გაღეჭა, გადაჰკრა
და დაათენდა ვიდეცა.
ცხენს უნაგირი აჰყარა
და თან ოცნებას მიეცა:

„მეფე ამ გარჯის საფასედ,
თავადობისთვის მამზადებს“ ...
დაინტერესდა: „იმ სკივრით,
ალექაჯი ძღვნად რას ამზადებს?“

ჭუჭრუტანაში ჩახედა,
ვერ აისრულა წადილი –
შიშმორეულმა იფიქრა –
ალბათ, ჯადოა, ნამდვილი,

მიაყურადა, დაეცნოსა,
წამოიყვინა ანცობით –
ფუი, დალახვროს ეშმაკმა!
ეს რა სუნია – ნაცნობი?

ცნობისმოყვარე დესპანმა
გახსნა სკივრი და იქიდან
ლამაზი ფრთების ფარფატით,
ორმოცი ჩიტი ატრინდა,

ხეზე შესკუბდნენ მოლხენით,
კეკლუცად, კუდის ქანქარით...
დესპანი ამაოდ დაშვრა –
ვერ მოიტყუა ქაქანიტ...

საკენკიც კი დაუყარა...
მაგრამ შენც ნუ მომიკვდები,
როკებზე ერჩივნათ ჯდომა –
იწონებდნენ თავს კუდეებით.

გაწბილებული დესპანი
უკან გაბრუნდა გოდებით,
ალექს მუხლი მოუდრიკა –
მისხენო, შენი ლოცვებით...

ეხვეწებოდა, ტიროდა
დედავ, მიშველე რამეო,
სკივრიდან ამომიფრინდნენ,
ვერასგზით ჩავიყვანეო...

ალექაჟმა ახედ-დახედა,
ჩაიჩიფრითა თავისთვის,
თან, განზე გადაანერწყვა,
კი ხარო, ღირსი ამისი...

ნუ სტირი, ნულარ ვაგლახოზ,
გაბრუნდი იმავე ადვილას,
„ამოილე და აჩვენე –
იქნებ მოფრინდნენ ადვილად...“

გაიქცა... ისე მოიქცა,
როგორც ალექაჟმა ურჩია
და ორმოცივე ჭიკჭიკით,
ჩათრინდა, ბუდეს ეწვია...

სასწრაფოდ სკივრი დახურა,
საფუძვლიანად ჩარაბა...

მიუხაროდა სახლისკენ,
მიიმღეროდა გზადაგზა...

ბევრი რომ არ გავავრძელოთ,
მიაბრძანა კილობანი...
გაახარა, აამღერა
ორმოცივე დედოფალი...

მეფემ ნადიმი გამართა
გახსნა სამეფო კარები...
შვიდი დღე – ღამე ილახენდა
და განიქარვა დარღები...

ერთ თვეს ყველა დაასვენა...
მრჩევლები და ვეზირები
საჩუქრებით დაამშვენა.
არც ალქაჯს დასწყვიტა გული,

პირდაპირ კუნსტკამერიდან
სიცლითა და ქინქილით
ეჭიდნე და ორი ჩონჩხი
გაუგზავნა სპირტის ქილით...

... იქ დესპანი დასაჩუქრდა,
ზღაპარი კი - აქ დასრულდა...

პუშკინი

ყვავილი

გამხმარი, ნაზი ყვავილი,
მივიწყებული წიგნიდან;
უცნაურ ოცნებით მავსებს
და სულს მითრთოლებს ფიქრითა;

სად? როდის? რომელ გაბაფხულს?
რამდენ ხანს იყო გაშლილი?
ან ვინ მოსწყვიტა? წიგნში რად
ჩამალა ვნება-აშლილი?

იქნება ნაზი პაემნის,
ან ნიშნად განშორებისა!
განმარტოებით ველ-მინდვრად,
თუ – ტყეში სეირნობისას?

ნეტავ კიდევ თუ ცოცხლობენ?
ან სად აქვთ ახლა სახლ-კარი?
თუ, უკვე ისინიც დაჭკნენ,
ვით ეს ყვავილი გამხმარი?

პუშკინი

* * *

მე თქვენ მიყვარდით: ეს სიყვარული
არ მინავლულა ჯერ სულში იქნებ;
მე თავს ანათრით აღარ შევაწყენთ,
არ მსურს იღარდოთ რაიმე კიდევ.

მიყვარდით უხმოდ და უიმედოდ,
ხან კრძალვით, ეჭვით მტანჯავდით ხანაც;
მიყვარდით ისე ნაზად და წრთველად,
ღმერთმა ქნას, ასე უყვარდეთ სხვასაც.

პუშკინი

* * *

ტაძრის ზღურბლზე საიდუმლოდ
წმინდანების სახელებს
ვიჩურჩულებ, ღმერთს ვავედრებ
ოცნებების ახდენებს...

შენს სუნთქვას ვგრძნობ, როგორც სიზმრად –
სიყვარულის ფერებით...
შენს ფიქრებში ჩემი სახე
გაკრთება გახელებით...

ირგვლივ კი კვლავ სიჩუმეა,
დაცხრა მოთქმა, გოდება...
კვლავ ვჩურჩულებ,
წმინდანების სახელი მაგონდება.

ყველაფერი სიცრუეა,
ამაოა ყოველი!
ვთრთი, ვლოცულობ, შენთან ერთად
ცად გაფრენას მოველი!..

ბლოკი

* * *

გაბათხულია, მესმა ზარის ხმა
შენ მხიარულმა ფანჯარა გახსენ.
დღემ გაიცინა, ისევ დადუმდა.
ვარდისფერ ძაფით მოქარგულ ღრუბლებს
მზერა მიაპყარ, შენც გაიცინე;
გაჩუმდი უმაღ.
რამ ჩამიარა ასე ახლოს, რამ შემაცბუნა?
ავარდისფრებულ ტყისკენ გავწიე...
შენ დამივიწყებ, ვით მაპატიე.

ბლოკი

* * *

დავშრდით, მაგრამ შენს სახეს
მე კვლავაც გულით ვატარებ;
ვით მკრთალი ლანდი წარსულის,
სულს ძველებურად ახარებ.
ახალ ვნებათა ქარ-ცეცხლში
გადაყვარება ძნელია.
დამსხვრეულ კერპს
კვლავ ღმერთად გთვლი,
ტადარი ერთადერთია!

ლერმონტოვი

აფრა

ქათქათებს აფრა ცისფერ ნისლში
ზღვაზე ეული...
ნეტავ რით ხიბლავს მხარეები
მას შორეული?

ბობოქრობს ტალღა, ქარი წივის,
ჭრიალებს ანძა...
არც უიღბლობას გაურზის და
ბედს ეძებს არცა.

ლაჟვარდოვანი წყლის ტალღებზე
მზე დაივანებს...
და მემბოხე გრიგალს შესთხოვს
მყუდრო სავანეს!

ლერმონტოვი

* * *

მე მომწონს, თქვენ რომ ავად არა ხართ ჩემით;
მე მომწონს, მე რომ ავად არა ვარ თქვენით;
რომ არასოდეს არ მოვივლით
ერთად სამყაროს
და არ გავთელავთ ფეხქვეშ ხმელეთს
ერთად არასდროს.

მომწონს, დე, იყოთ დასაცინი – თავაშვებული
და ფუჭ სიტყვებით არა ლაღობდეთ,
ხელების მსუბუქ შეხებისას
არ გვწვავდეს ცეცხლი,
აღეწილთ ტალღა სიწითლისა
რომ არ გვახრჩობდეს.

მე მომწონს ისიც, სხვას რომ გულზე
იხუტებთ მშვიდად, თუნდ მეც იქ ვიდგე...
და არ მისურვებთ ჯოჯოხეთის
ცეცხლში შთანთქმას –
სხვას რომ ვკოცნიდე.

მომწონს, ჩემს სახელს რომ არასდროს
ახსენებთ უბრადად...
საკურთხეველთან რომ არასდროს
დავდგებოთ თუნდაც,
„ალილუიას“ ტაძარში რომ არვინ გვიგალობს!

მადლობელი ვარ მე წრთველი გულით,
რომ გიყვარვართ ასე და ვერ კი ხვდებით,
ჩემი ღამეულ მშვიდი ძილისთვის
და დღის მიწურულს – იმ იშვიათ
შეხვედრებისთვის.

მთვარიან ღამით არშემდგარი პაემანისთვის,
იმ მწველი მზისთვის – თავზე ერთად
რომ არ დაგვნათის,
იმისთვის, თქვენ რომ, ვაგლახ,
ავად არა ხართ ჩემით,
იმისთვის, მე რომ, ვაგლახ,
ავად არა ვარ თქვენით!

მ. ცვეტაევა

რატომ მიყვარხართ?
 განა ბალახს
 უბრძანებს ვინმე
 არ შეირხეს,
 ქარის ქროლვისას!

ჩვენთაგან, ვინმეს
 თუ შესწევს ძალა –
 ახსნას მიზეზი –
 რად ვხუჭავთ თვალებს გაელვებისას?

ნამდვილი ტრფობა
 უსიტყვოა...
 ენამრავლობა, ჭორობა –
 სენია ხალხის!

... ჩემო ბატონო! მე თქვენ მიყვარხართ...
 თქვენს ლოდინში ველი ალიონს...
 და თქვენთან ერთად
 მსურს ცხოვრების დღენი განვლიო...

ემილი დიკინსონი

„სახლებზე“, მეტად – ამბობენ ბრძენნი –
 „სასახლეები“ უფრო თბილია...
 სასახლეებში – ქართვეილს უძლებ..
 სასახლეებში – არა ტირიან...
 „ბევრი სავანე“ „უცნობმა მამამ“
 ააგო, მყუდროდ, მოფარებულად...
 ზოგი პატარა იქ გზას გაიგნებს –
 ზოგი – კი ივლის ფეხათრეულად...

ემილი დიკინსონი

ანარაობა – აი, ვინა ვარ!

ანარაობა – აი, ვინა ვარ!
ანარაობა – თუკი ხარ შენც,
ნურვის გაუმხელ – გაგვაძვევებენ
და გაგვრიყავენ ორივეს, ჩვენ!
მოსაწყენია „ვილაცად“ ყოფნა!
ამ ვილაცაზე საჯაროდ მუდამ,
როგორც ჭანჭრობში – ბაყაყი თუნდაც –
ყიყინებს ყველა, ვისაც რა უნდა...

ემილი დიკინსონი

* * *

დამიმახსოვრე! გახსოვდე მარად!
სანამ ჯერ კიდევ სინდისი გქეჯნის!
გთხოვ, მიერთგულე! მესიზმრე მაინც,
სანამ ჩამიქრა სიცოცხლის ცეცხლი!
გახსოვდე მარად! ნუ დაეჭვდები.
შენს ქმარსაც ხომ სურს – გახსოვდეს ისიც!
თუმც ვიცი, მასაც არ უერთგულებ
და მეც ვიქნები ლალატის მსხვერპლი!

ჯორჯ ბაირონი

* * *

სარკმლიდან ამინდს უმზერდა ორი:
ერთი ხედავდა წვიმას და ტალახს...
ხოლო მეორე-კრიალა ზეცას,
შეფოთლილ ხეებს და მწვანე ბალახს...
ერთი თანჯრიდან გაბათხულის
უმზერდნენ ამინდს – სხვადასხვაგვარად...

ომარ ხაიამი

ანაბელ ლი

ეს იყო დიდი-დიდი ხნის წინათ,
ერთ სამეფოში ლამაზ ზღვის პირას
სიყვარულისთვის შექმნილი ქალი –
რომ ჰყვარებოდა და ჰყვარებოდათ,
ცხოვრობდა ტურფა ანაბელ ლი... –

ის იყო ბავშვი, მეც ვიყავ ბავშვი...
იმ სამეფოში ლამაზ ზღვის პირას
ვეტრფოდით ერთერთს
გულწრფელი გრძნობით...
მე და ქალწული ანაბელ ლი.

ჰოდა ხანმოკლე წუთისოფელმა
იმ სამეფოში ლამაზ ზღვის პირას,
არ გვაპატია ის სიყვარული
წამართვა ჩემი ანაბელ ლი;

ლეგა ღრუბელი აშალა ქარმა..
კანონიერმა ჭირისუფალმა
შორს წაიყვანა ანაბელ ლი...
და მიუვალი კლდის აკლდამაში
ლამაზ ზღვის პირას ჩაკვეტა ის.

ისე გვიყვარდა ჩვენ ერთმანეთი
ანგელოზებსაც კი შურდათ ცაში...
ქარიან ღამემ შავი ღრუბლი
სწორედ ამიტომ აშალა მაშინ...
და გაიტაცა შორს წაიყვანა
ჩემი ღამაში ანაბელ ლი ...

მაგრამ სიშორემ ეს სიყვარული
გააძლიერა, ვერ გაანელა...
ვერც ქერუბიმმა – მალლა-ბეცაში,
ვერც დემონებმა ზღვის უფსკულებში
ვერ დააშორა ჩვენი სულები:
ჩემი და ტურთა ანბელ ლის.

მთვარის ნათელი ოცნებით მავსებს
და მელანდება ანაბელ ლი;
ვარსკვლავთ ციმციმი ღამეულ ცაზე
თვალეებს მაგონებს ანაბელ ლის;

აბობოქრებულ ტალღის ხმაურში,
მას შემდეგ ყოველ შუალამისას
უმშვენიერეს ჩემს საპატარძლოს
საფლავზე ვწვები, ღამაზ ბღვისა პირას...

ედგარ ალან პო

ჩანახატები

მელა

– დედიკო, დედიკო, მელას კარგი სუნი აქვს? რატომ სუნავენ სხვისი ძაღლები?

– ძუკნაა და იმიტომ! – დაბნეულმა ვუპასუხე პატარა მარიამს და შუბლზე დაუდევრად ჩამოყრილი თმები შევესწორე.

– შენ ძუკნა უძახე და ამისთანა ჭკვიანი, ძაღლი კი არა, ბარე ორი კაცი არ მეგულება ამ სოფელში! – მომიბრუნდა თოხის ტარზე დაყრდნობილი ძია ლადო და ფეხებთან დაყუცულ მოზრდილ, ბომბონა ძაღლს ალენსით კისერში მოუთათუნა ხელი.

მართლაც, ჭკვიანი და ძალიან ავიც იყო „მელა“. ეს სახელი წითური ბეწვისა და ფუმფულა კუდის გამო შეურქმევიათ.

ერთგულად დარაჯობდა მთელ უბანს. ძია ლადოს ებოს სიახლოვეს უცხო კაცს არ გაატარებდა, რომ არ შეეღრინა. ყეფით გამოუვარდებოდა ჭიშკართან შემინებულ მგზავრს, ერთს დასუნავდა, მერე თვალეგში შეხედავდა და

თუკი შეიცნობდა, კუდის ქიცინით უკან გამობრუნდებოდა.

განსაკუთრებით კი, ონავარ ბიჭებს უყვებოდა. მდინარეზე საბანაოდ მიმავალ უბნის გოგოებს აედევნებოდა, ნაპირზე იმათ ტანსაცმელს დარჩაობდა. აბა ვინმეს რამე გაეგებდა!

სოფელში შარა-შარა ჩანჩალი არ უყვარდა. როცა კუდის ქიცინით ორლობეში მომავალს დაინახავდნენ, უკვე ყველამ იცოდა, ან ძია ლადო გამოჩნდებოდა, ან მისი ოჯახის რომელიმე წევრი.

წუწკი არ იყო. არც ხმელა პურზე იტყოდა უარს და არც ძვლიანი მწვადის გემრიელ ლუკმაზე. როგორი მშიერიც არ უნდა ყოფილიყო, სახლში არასდროს შემოვიდოდა.

მძუნარობისას გენახათ! ცეცხლისმფრქვეველ თვალებს ისე ნაზად მინაბავდა და ისე გამომწვევად გაძუნძლდებოდა, რომ მთელი სოფლის ძაღლები ძია ლადოს ებოში იყრიდნენ თავს და იყო ერთი გნისაი...

ახლა როგორი სიცილი იცოდა?! დიდი ხნის უნახავს რომ დაგინახავდა (თუკი ძალიან ახლობლად მიაჩნდი), გამოქანდებოდა, დრუნჩს წინ ჩამოწევდა, კბილებს დაკრეჭდა, პირს

გაიგანიერებდა და რაღაც საოცარ ბგერებს
გამოსცემდა.

საზრიანიც იყო. ერთხელ, თურმე დიდთოვ-
ლობას ძია ლადოს მოხუცი დედა ორღობეში
წაქცეულა, ირგვლივ ვაციშვილის ჭაჭანება არ
ყოფილა; შებინდებისას „მელა“ გუმანით რა-
ღაცას მიმხვდარა, მოხუცი მოუეძებნია, მერე
ძია ლადოსთან მიურბენია და შარვლის ტოტზე
კბილებჩავლებული მიუყვანია მოხუცთან.

რომელი ერთი გავისენო... ქართული ენის
განმარტებითი ლექსიკონით „ძუკნა“ ძუ, დე-
დალ ძალღს ნიშნავს...

ყაყაჩოსფერი ხაზა

– ალო, გისმენტ, გამარჯობათ, კარგი, გენაცვალე, დღეს მეტს აღარ დავაკვრევენებ. დიახ, აუცილებლად გადავიხდი, დღესვე, კარგად ზრძანდებოდეთ.

ყურმილი დაკიდა და კიდევ უფრო დადარდიანებულმა დასარიელებული მაცივრის წმენდა განავრძო:

– გუშინ პურიც ნისიად ამოვიტანე, საიდან ვიშოვო ეს ოხერი ფული, საიდან? თანაც, თუ დღესვე არ გადავიხადე, ხვალ ბავშვს ფორტეპიანოს სახელმწიფო გამოცდაზე არ დაუშვებენ!..

– ბოლოთლებს ვიბარებ, ბოლოთლებს! – მოისმა გარედან. ქალმა ფანჯარა გამოაღო. ებოში შუახნის ვაცი ბოთლებით სავსე ტომარას დანჯღრეული „მოსკვიჩისაკენ“ მიათრევდა.

– ბიძია, შამპანიურის ბოთლებს ჩაიბარებ? – გადასძახა ვაცს.

– ამოვალ და ჩავიბარებ, მაშ რას ვიბამ, მარისთვინა ვყვირივარ? ვა, ეს რა ხალხია ვაცო.

– ჩაიდუღუნა ვაცმა და ხუთ წუთში, აქოშინებული, კართან გაჩნდა.

– ძაან სიცხეები დაიჭირა აი! – ამოიხვნეშა, დაწკრიალებული სახლის ინტერიერი მიათ-

ვალ-მოათვალიერა, მხრები აიჩეჩა, ქვედა ტუჩი გადმოატრიალა, თავი აქეთ-იქით რამდენჯერმე გადაიქნია და საქმეს შეუდგა:

– ესენი მძიმე ბოთლებია, ამეებსა მართო საგარეჯოს ქარხანა იზარებს; ჰოოო, ესენი კიდევ – „სუმბუქები“. ერთი ბოთლი – სამი თეთრი, ოცდაათი ბოთლი – „ზნაჩიტ...“ – თავისთვის ლაპარაკობდა უაცი და თან შამპანიურის ბოთლებს ახარისხებდა.

ტომარა გაავსო, ზურგზე მოიგდო, ერთ ლარამდე ხუთეთრიანები კომოდზე მდგარ პაწია ბროლის ლარნაკში ჩაყარა, ღმერთმა ხელი მოვიმართოსო, – დაილოცა და ღიღინით კიბეზე დაეშვა. შემოსასვლელში კი გულისამრევი ოფლისა და მყრალი არყის სუნი დატოვა.

-ესეც შენი პურის ფული! – გული ყელში მოეჭინა ქალს და თვალეზი ცრემლებით აევსო.

უცებ, გადაწყვეტილება მიიღო. აჩქარებული ნაბიჯით საძინებელში შევიდა, მდელოსფერი ფაიფურის, როკოკოებიანი ზარდახშა გადმოაპირქვა და ძველებური, ბებიასეული მარგალიტისთვლიანი ბეჭედი ამოარჩია. დიდხანს ატრიალა ხელში, შეყოყმანდა კიდევ, მერე საჩვენებელ თითზე ჩამოიკვა, გვერდზე თავ-

გადაწეულმა შორიდან შეხედა და თითქოს გულზე მოეშვა.

ხასიათის გამოსაკეთებლად ერთ დროს ყველაზე მოდური და ახლაც ელეგანტური, „რეტროს“ სტილის, ბეზიას „ზინგერზე“ შეკერილი ყაყაჩოსფერი ვაბა ჩაიცვა, ტურზე კვასკვასა წითელი „პომადა“ წაიციხო (ძალიან ცუდ ხასიათზე ყოფნისას მუდამ წითელ ფერს იჩრჩევდა), სარკის წინ რამდენჯერმე დატრიალდა და სახლიდან გავიდა...

... ოქროს ბირჟაზე მყიდველზე მეტი გამყიდველი დაბოროილობდა...

ნდობის ფაქტორი

(თბილისური ჩანახატი)

– ხელოსანს გავაკეთებინებ! ჩქარა ჩამოდი, მე მანამ მანქანას გამოვიყვან. – გადაულაპარაკა ცოლს და წინა სალამოს მავთულზე გამოხეული „დუბლიონკა“ ილლიაში ამოიჩარა.

ჭაობისფერ, კრიალა, უცხოური მარკის (საკმაოდ ძვირადღირებულ) ავტომობილს უკანა ფარზე მიკრული ტალახი ხელით მზრუნველად მოაშორა, პიჯაკის სახელოთი გადააპრიალა და კმაყოფილი სახით საჭეს მიუჯდა.

ქალმა სახლის კარი ჩაკეტა, გასაღები მეზობელს ჩააბარა, კიბეები ვეკლუცად ჩაირბინა და მეუღლეს გვერდზე მიუსკუპდა.

მანქანის უკანა სავარძელზე კეთილი მეზობლები – დათო და ქეთინო მოთავსებულიყვნენ.

მარტის ცივი დილა იყო. ქალაქის გარეუბანში ღამით მთებზე ჩამოეთოვა, საკმაოდ გრილოდა, ნუშს ვვირტები დაჰბეროდა და ალაგ-ალაგ დასკდომოდა კიდეც. ჰაერში გაბაფხულის სუნი ტრიალებდა. ტრასის გადაღმა რამოდენიმე ცხვარი ახლადამოწვერილ ხასხასა ბალახს წიწვნიდა.

– სამი კონა ტარხუნის ყიდვა შეიძლება ლარად! ტყემალს ჩამოსხვევ, სახურავს დაახურებ და ნახევარ საათში მზად იქნება! – ჩვეული იუმორითა და ისეთი დამაჯერებელი ტონით წარმოთქვა დათომ, რომ მანქანის სალონში ჩაქაფულის სუნიც კი შეიგრძნეს.

– ტყემალი ჯერ არ გამოკვირტულა, ეხლა არ ივარგებს, მაგ საქმეზე ორ კვირაში ვილაპარაკოთ. – კორექტივა შეიტანა ქალმა. ერთმანეთს გადახედეს და გულიანად გაიციინეს.

დათო და ქეთინო დიღმის ბაზართან ჩამოვიდნენ.

– „პირიმზეში“ მივიტანოთ, იქ ნებისმიერი ხელოსანი გააკეთებს, მეც გამოგყვები. – უთხრა ქალმა.

კოლმეურნეობის მოედანზე მანქანების ტევა არ იყო. თავისუფალი ადგილი მოძებნეს, მანქანა გააჩერეს და ის იყო უნდა გადმოსულიყვნენ, რომ სალონში თავი შემოჰყო წარმოსადევმა, მოხდენილმა, დაუდევრად მანტოგადაღელილმა, სანდომიანი სახის ახალგაზრდამ.

– თუ ძმა ხარ, აქ მანქანას ნუ გააჩერებ, მიკრო-ავტობუსი უნდა მოვიდეს.

– ჩვენ თხუთმეტ წუთში დავბრუნდებით, ასე რომ, პრობლემა არ გვექნება, – უპასუხა ქალმა.

– მაშინ, გასაღები დამიტოვეთ, თუ „მარბ-რუტკა“ მოვიდა, თქვენს მანქანას აქვე სადმე გადავაყენებ. – სანდომიანი ღიმილით წარმოთქვა ახალგაზრდამ.

კაცს გაეცინა.

– კი მაგრამ, შენ ვინა ხარ, მანქანის გასაღები რომ მოგცე?

– მე? მე ძმაო ამ უბნელი, უბრალოდ, სოლოლაკელი ვარ, მთხოვეს, რომ ამ ადგილზე მანქანის გაჩერება არავისთვის დამენებებინა.

– კარგი, გასაღებს დაგიტოვებ. – მიუგო კაცმა. ქალი უკმაყოფილო სახით წუწუნს მოჰყვა:

– რომ მოხვიდე და მანქანა აქ აღარ დაგხვდეს, ღირსი არ იქნები?

– ნდობის თვქტორია ჩემო კარგო, ამ ბიჭს ნაღდი თბილისელის იერი აქვს, არ შეიძლება მოგატყუოს. – გადაულაპარაკა ცოლს და ძვირადღირებული ავტომობილი გულმოდგინედ ჩაკეტა, გასაღები კი უცნობ ახალგაზრდას გაუწოდა.

ოც წუთში უკან დაბრუნდნენ. ქალს გული უფანცქალებდა, თვალეზით მანქანას ეძებდა.

– ალღომ არ მიღალატა, თბილისელი თუ თბილისელს არ ენდო, ქვეყანა დაქცეულა და ეს

ანის. – ღიმილით წარმოთქვა კაცმა; დაუდევრად მანტოგაღელილ, უკვე ჩვენთვის ნაცნობ ახალგაზრდას თვალი ჩაუკრა, გასაღები გამოართვა და კმაყოფილი სახით ძრავა აამუშავა.

კოლმეურნეობის მოედანზე ათასი ჯურის ხალხი ირეოდა...

ბასტური გამოსდა

– გამოსდაზე გახსენი, დედიკო! – საიღუმ-
ლოდ ჩამჩურჩულა ათი წლის კუდრაჭა მარი-
ამმა.

– კობტად დაკეცილი ბარათი გამომიწოდა,
ორივე ხელი კისერზე შემომხვია და ისე მაგნად
ჩამეხუტა, ტკივილისაგან კინაღამ ვიკივლე.

ტესტების რვეული და მოძველებული „ფუ-
ფალას ქოლგა“ პარკში ჩავაგდე, საგამოსდო
შევამოწმე და კარი გავიხურე.

გარეთ კოკისპირულად წვიმდა. ნამდვილი
საგამოსდო ამინდი იდგა...

– თვალის კლინიკასთან რომ მიხვალთ, შე-
მახსენეთ. ვთხოვე მიკროავტობუსის მძღოლს
და ფანჯარასთან მოვეწყვე.

აღმაშენებელზე შავგვრემანი, წვერგაუპარ-
სავი ახალგაზრდა ვაცი, შუახნის ქალი და სამი-
ოთხი წლის ბავშვი ამოვიდნენ.

– აქა მშვიდობა!

ყველას მოგვესალმა ახალგაზრდა, სალო-
ნი მოათვალიერა, ბავშვი მუხლებზე დაისვა,
მობილური ხურდის ჩასაყრელთან დადო და
მძღოლს ლაპარაკი გაუბა:

– ჩემი ბიჭია, რომ იცოდე რა ჯიგარი ბავშვია, გაგიჟდები! ჩემი ძმაკაცია რა და იმასთან მივდივართ მე და დედამისი (ქალისკენ მოტრიალდა), „პენედაჩი“ მიგვაქ. ჩემ ბიჭზე გეუბნებოდი, ბრატ, მობილური ვაჩუქოთ რობერტა ძიასო, იქნება რა დასჭირდეს, ან ჩვენ დავურევამთ, ან ის დაგვირევამსო, გესმის, ბიჭო რა მაგარი ბავშვია, ჩემი...

ენადგაკრეფილი კაცი დრო და დრო ბავშვს თავზე ოქროსბეჭდიან ხელს უსვამდა და თან ენას უჩლექდა.

მთელი გზა გადაუღებლად წვიმდა.

ციხეებთან ჩამოვიდნენ.

– თვალის „ბალნიცას“ ვინ კითხულობდა? – მომიბრუნდა მძლოლი და ისე დაამუხრუჭა, რომ თავი ველარ შევიკავე და ინერციით სიჩქარეთა კოლოფთან აღმოვჩნდი. ხურდა მივაწოდე, კარი მივიჯახუნე და პირდაპირ უბარმაზარ გუბეში ჩავხტი.

– ესლა მინდოდა? – ჩავიბუზღუნე და ნაბიჯს ავუჩქარე.

ქოლგა აღარ გამიხსნია.

საოცრად მაინტერესებდა რა სიურპრიზს მთავაზობდა მარიამის წერილი.

გამოცდა დაიწყო... ბილეთი ავიღე, ჩემთვის განკუთვნილ №40 მაგიდასთან მოვთავსდი და ბარათი გაეხსენი.

– ცისფრად გაფერადებულ ცალხაზიანი რვეულის ფურცლის მარცხენა კუთხიდან ცხრათვალა მზე მიცინოდა, ცაში მერცხლები დაფრინავდნენ, ირგვლივ წითელი, ყვითელი, იისფერი ყვავილები მიმოფანტულიყო. ამ ფონზე, სუფთა წერის გულმოდგინებით, ლამაზად გადაბმული ასოები აი, რას მეუბნებოდნენ:

„დედა!

ვისურვებ, რომ გამოცდა ჩააბარო. ვიცი აუცილებლად ჩააბარებ, გამოცდაზე ჩემი სიტყვები გაიხსენე: „აუცილებლად ჩააბარებ“. დედა, ისოდე, ღმერთი ყოველთვის შენთან არის! გკოცნი... გკოცნი... ბევრჯერ... ბევრჯერ... დედა, მე შენზე შევთხოვ ღმერთს, თუნდაც სკოლაში ვიყო, არ მოიწყინო, გაბედულად იყავი და ჩემზე იფიქრე, მე მუდამ შენთან ვიქნები, ყველაფერი კარგად იქნება, ყველაფერი... დედიკო, მიყვარხარ!

გკოცნი, შენი საყვარელი მარიამი“.

ბარათის კითხვა დავამთავრე. ერთიანად ვკანკალებდი, ყურებს ბაგაბუგი გაჰქონდა, ყე-

ლში რაღაც მეზინებოდა, თვალეზი ცრემლე-
ბით მევესებოდა, გული კი – ენით უთქმელი სიხა-
რულით, სითბოთი, სიყვარულით და მტკიცე
რწმენით: თავი არ უნდა შევირცხვიანო!

... ერთ საათში ჩემი ნამუშევრით კომპიუტერ-
თან ვიდექი...გარეთ წვიმას გადაელო. კლინი-
კის ეზოში ჩიტები ჭიკჭიკებდნენ, ცაზე ცხრა-
თვალა მზე ბრდღვიალებლდა...

გამოცდა წარმატებით ჩავაბარე.

მამა

ჩავარდნილი ლოყები ძლივს ჩამოვპარსე, „პოსლეს ბრიჩია“ წავესვი და ყვრიმალეებზე ხელელები ავეტყაპუნე...

– იცი რა გამახსენდა?

– ოთხი-ხუთი წლისა ვარ... თოვს... ჭრელი „ციგეიკის“ ქურქში არ ვჩანვარ... მამამ ხელში ამიყვანა და გულზე მიმიხუტა. ხელელები კისერზე შემოვხვიე, ლოყა-ლოყაზე მივაღე და გავი-რინდე...

ჩემი საბრალო მამა...

და კიდევ...

– თავსხმა წვიმაა... თეთრი მაქმანებიანი ვაბა მაცვია – ცისფერი ვარდით... ცისფერი „კაპიშონიანი“ საწვიმარი – თეთრი წინკვლებით, ყელთან კოპჩიად გაბანტული... ტაქსი გველოდება ჭიშკართან... გამალებით მოძრაობენ მინის საწმენდები, მანქანა მიჰქრის გუბეებში, წყალი გვერდით მინებს ეშხეფება – ლამპიონის შუქზე ათასფერად გაბრწყინებული... თვალებს ვხუჭავ, მამას ილლიის ქვეშ შეყუყული და მიხარია...

მერე, „მელიქ კაზარიანცის“ სახლში პროფესორ „გიორგი ზახარიჩის“ მყუდრო ბინა –

თეთრტილოგადატარებული სავარძლები და
წიგნები... წიგნები...

– „ტი პახუძელა ქეთუნია“ – მამას მუხლზე წა-
მოსკუპებულს ვერცხლის კოვზით სუნნელოვან
ნამცხვარს მაჭმევს ჩემი ნათლია...

რა ვქნა, ეს გამახსენდა...

ჯრიჭინებან ჯრიჭინები

ვანსკვლავებით მოჭედილი ზეცა ჩამდგარა ციციანათელებით აციმციმებულ ორღობეში. ჭრიჭინებენ ჭრიჭინები... აკაციების ძირში მორაკრაკებს გაბანთ რუ... ბაყაყების გაბმულ ყიყინში ივარგება თეძმის ჩხრიალი... კალოზნის თავზე ქათქათებს მთვარე – ტაშტისოდენა... ორი თითით ყელგამოწვდილი მევედრება ჩემი პაჩია:

„ – გეხვეწები დედიკო,
ამაფრინე ცაში,
მთვარეს დავემეგობრდები,
წამოვიყვან სახლში.“

– ვუსრულებ სურვილს... მე, ნათია და მთვარე ერთად მივაბიჯებთ ცისფერი რიკულებით დამშვენებულ აივნიან სახლში.

... სადაც, კუთხეში მიდგმულ ნიკელის საწოლზე, აფუმფულებულ ბალიშზე გადაფარებულ, გახამებულ, ბებიას მოქარგულ ტილოზე წამოსკუპებულა ჩემი ბავშვობა... მთვარის სხივებით მოვერცხლილი ბროლის სარკე და ნიბლიებით მოჩუქურთმებული ხის ზარდახშის პაჩია უჯრები – ათასფერი ღილეებით სავსე...

დიღმური ებიუდი

ნასესხების ცივი ქარი გონაზე შეფენილ პროცესიას საფლავებიდან ახვეტილ მტვერს სახეში აყრიდა... თითქმის მთაწმინდის სიმალიდან გადმოვყურებდი თბილისს, მასზე შვილივით გულზე მიკრულ დილომს და ყოფითი პრობლემებით დახუნძლულს, ყოველდღიური საზრუნავით დაღლილს, გაუცხოებულსა და გაგულგრილებულს – მარადიული ყოფის სიდიადე მეუფლებოდა.

სათბურში ძალიან თბილოდა. კი არ თბილოდა – ცხელოდა. მზე ათბუნებდა. კი არ ათბუნებდა – აცხუნებდა. მზე კი ანა, გულმართალი გულალალი, გულდიღმური ხალხის გულებიდან გამომავალი სითბო ათბუნებდა; კი არ ათბუნებდა – აცხუნებდა...

ორ რიგად გაშლილ სუფრას ჩიტის რძეც არ აკლდა. ნაღდი, ალალი, მართალი ვაცის ნაოფლარი მარჯვენით გაშლილ, 89 წლის ანა ბებოს საჭირისუფლო სუფრას...

წითური თამადა ყოველ სადღეგრძელოს „ქრისტე აღდგათი“ იწყებდა. ორ მწკრივად ჩარიგებული, ცხვირ-ყვრიმალ გაწითლებული,

ხელებდაკოჟრილი, რაღაცნაირად მიამიტოვა-
ლებიანი ვაცები შესანდობრის შესმისას წა-
მოიშლებოდნენ, ღვინიან ჭიქებს თონიდან
ახლად ამოყრილ დედას პურებზე დააალმა-
ცერებდნენ და გლეხური სიღინჯით, საქმიანად,
მადიანად აგრძელებდნენ ცხელი ბოზბაშის
ხვრეპას...

შვილები, შვილიშვილები, შვილთაშვილები,
სიძეები, რძლები ერთმანეთში ირეოდნენ...
გარე სამყაროსგან მინებით გატიხრულ ამ დათ-
ბუნულ სივრცეში თითქოს ყველას დავიწყებო-
და სააქაო ყოფის ორომტრიალი.

გულში უჩვეულო, საჭირისუფლო განწყო-
ბასთან შეუსაბამო, სასიამოვნო სითბო მელვრე-
ბოდა და ვფიქრობდი ჩემთვის: რა ადვილი
ყოფილა ამ ხალხის გარემოცვაში საიქაო სამ-
ყოფელში გადანაცვლება.

სუფრაზე გორავდნენ წითელი კვერცხები...

აღდგომის სწორის სწორი დღე ინავლებო-
და...

უსათაურო

სწორი ნაწლავის კიბო...

მუცელზე დაკიდებული „განავლის მიმღები“
პარკი...

ვერ მოვუვლითო!

– იუარეს.

და... სამოცდათვრამეტი წლის, წელში მოხ-
რილი, თავად მოსავლელი, უშვილძირო
მესანთელე ოხვრით უცვლის დაბინძურებულ
პარკს, თავის ნესტიან მიწურში სამადლოდ
შეფარებულ მსტოვარს... თან ბუტბუტებს გაკ-
ვირვებული:

– ეა, შვიდი შვილი კი ჰყავს და...

„უფალო, უფალო, ჩვენო, ვითარ საკვირველ
არს საქმენი შენი, ყოველსა ქვეყანასა ზედა..!“

მე მიყვარს თბილისი

– ნუ-ნუ-კაააააა... თავგანწირვით გავკიოდი დილაადრიან, სურამის ქუჩის კუთხიდან – ჩე-ლუსკინელების ქუჩაზე.

მაღალი კორპუსის ბოლო სართულის თან-ჯრიდან თავს გამოყოფდა მრგვალსათვალეე-ბიანი პატარა გოგო და ხუთ წუთში, ორივენი პაწია მუშტებს ვუბრახუნებდით „უბრავლენიის“ (რკინიგზის სამმართველოს) უზარმაზარ რკინის ჭიშკარს.

„ეზ ინჩა ცავატანემ“ – ისმოდა ვარს მიღმა. ჩვენი მეგობარი „საპოუნიკი“ გაგვიღებდა ჭიშკარს და თან გვტუქსავდა სომხურნარევი ქართულით.

უცხო პირთა შესვლა სამმართველოში აკრძალული იყო, არადა, ძალიან მოგვეწონდა ამ გზით სკოლაში სიარული.

ხელიხელჩაკიდებულები გადავირბენდით ებოს, გავუჩინარდებოდით ცისარტყელას ფერების სადენებით გამოტენილ „იდუმალებით მოცული“ ოთახების თავზე დატანებულ ჩაბნელებულ შესასვლელში, ავირბენდით მარმარილოს ვიბეებს, ჩავირბენდით და... კლარა ცეტკინზე მიჩქარუნობდა ტრამვაი...

აი, ბაქოს ქუჩაც... წითელი დაფხვნილი აგურით მოთენილი ჩვენი სკოლის ეზო. შევისწორებდით თეთრბათიან კიკინებს სკოლის შესასვლელის კუთხეში მიდგმულ უბარმაზარ, მოჩუქურთმებულ სარკეში, რომელშიც ირეკლებოდა „თხა და გიგოსა“ და „მელია და ყურძის“ პერსონაჟებიანი ვიტრინები.

... მზის სხივებით გაბრწყინებულ, ლაშვარდისფრად შეღებილ საკლასო ოთახში, უჯრედებიან დათაბე, მარგო მასწავლებელს ცისფერი ცარციით გამოჰყავდა ლამაზი სტრიქონები:

„გიყვარდეს სწავლა, გულმოდგინება,
შრომა და ჯათა ნუ დაგზარდება,
მუდამ გახსოვდეს, რომ შენი ცოდნა
შენსა ქვეყანას გამოადგება“...
... ასე ვიზრდებოდით...

ესაუბრები თბილისია

არ მისაუბრია... შესვენებაზე უნდა მოვასწრო საავადმყოფოში ახლობლის მონახულება. ფეხს აუეჩქარე და ყვითელ ავტობუსში მძღოლის უკან მოვკალათდი.

ვერაზე, „ვეროპასთან“ პატარა გოგოს მოვკარი თვალი. ზურგზე სკოლის ჩანთა მოეგდო, მარცხენა ხელი დედიკოსთვის ჩაეჭიდა, მარჯვენათი ქიშმიშიან ფუნთუშას მაღიანად მიიროთმევდა, თან პირგამოტენილი, რალაცას ეტიკტიკებოდა, ალბათ, სკოლის ამბებს უყვებოდა.

უნებლიედ, გონება წარსულისკენ გადამიფრინდა... მე და დედა – აბანოს ყვითელი ჩანთით, თემური და მამა – ყავისფერი პატარა ჩემოდნით, ვერის აღმართზე მივიჩქარით...

მერე... ქუსლამოჭრილ სანდლებში წაყოფილ პატარა ფეხებით მივტყაპუნობ ორთქლით სულისშემხუთავად გაჯერებულ სივრცეში...

... თეთრი ფილებით მოპირკეთებულ ტახტზე, ნებიერად გაწოლილ შიშველ ქალს მსუქანი მექისე ზურგს უხეხავს...

... გარეთ კი, მამა გველოდება, ცხელი, დაბრუნებული „სლოიკა“ ფუნთუშებით – ნააბანოვარზე...

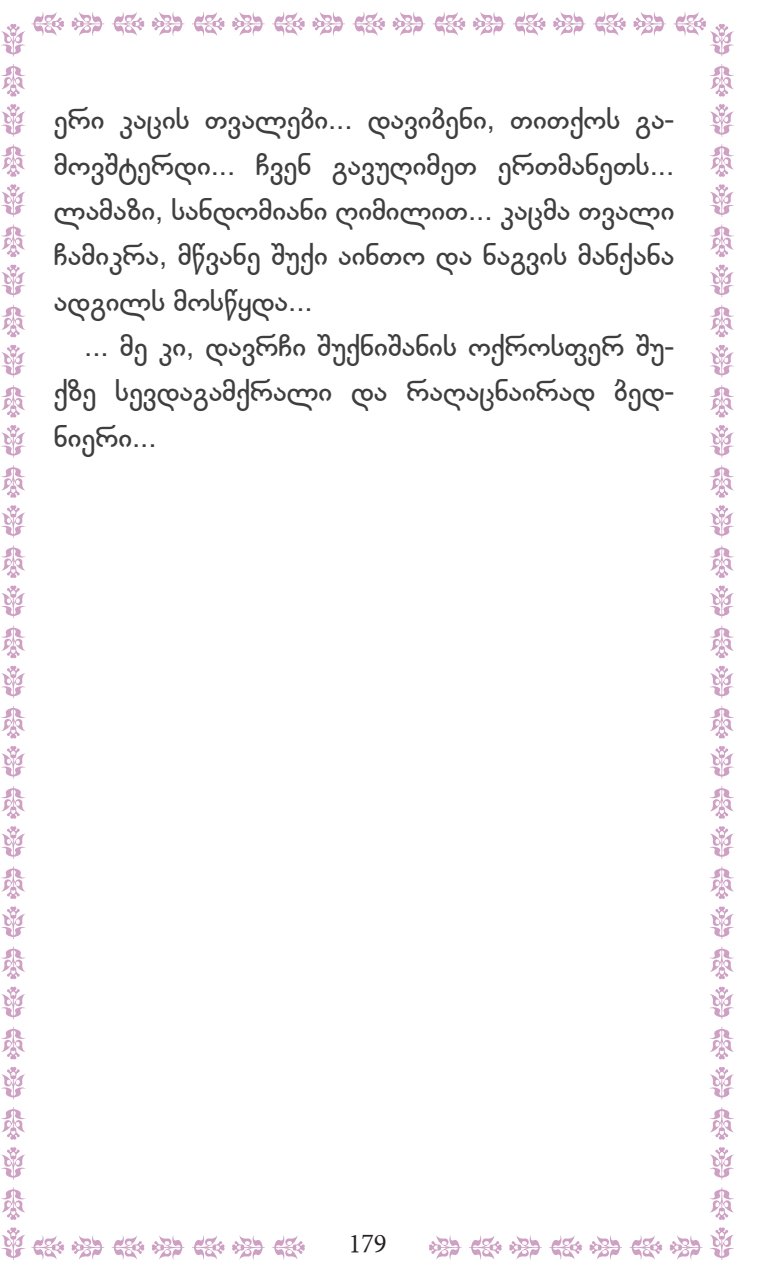
ეს გამახსენდა...

მწვანე შუქის მოლოდინში

სპილენძისფერ ჭადრის ფოთლებს „პლენა-
ნოვზე“ ქარი მიაფრიალებდა... სექტემბრის
ცრიატი დილა იყო... წითელ-ყვითელი ფერე-
ბის საშემოდგომო სევდა შუქნიშანზეც ასახე-
ლიყო...

მარჯვენამხრიდან უზარმაზარმა ნაგვის მან-
ქანამ გვერდი ამიქცია და ჩემს წინ გაჩერდა...
მანქანის ძარაზე ორმოცდაათიოდე წლის,
მხარბეჭიანი „მენაგვე“ შემომდგარიყო. სველი
ტილოთი საგულდაგულოდ გაუთოებულ ნა-
რინჯისფერ შარვალზე, გატკეცილი ნაკეცები
მუხლის ქვემოთ გაპრიალებულ ფეხსაცმელე-
ბამდე ეშვებოდა... ყვრიმალეებზე ხშირ წვერს
რომ ახლად გაიპარსავს ვაცი, ისეთი ფერი
გადასდიოდა: მოცისფრო – მონაცრისფრო...
ნაგვის მანქანის ძარის სახელურზე ცალხელ
ჩამოკიდებული, საცობში გაჩერებულ ავტომო-
ბილებს და მოლოდინისაგან გათანგულ მძლო-
ლებს რალაცნაირი სიამაყით გადაჰყურებდა...
იცოდა ვაცმა თავისი ფასი...

... უცებ, ჩვენი თვალები ერთმანეთს შეხვდა...
ფართო, ლურჯი და გაბრწყინებული, ბედნი-

ერი კაცის თვალები... დავიბენი, თითქოს გა-
მოვშტერდი... ჩვენ გავუღიმეთ ერთმანეთს...
ლამაზი, სანდომიანი ღიმილით... კაცმა თვალი
ჩამიკრა, მწვანე შუქი აინთო და ნაგვის მანქანა
ადგილს მოსწყდა...

... მე კი, დავრჩი შუქნიშანის ოქროსფერ შუ-
ქზე სევდაგამქრალი და რალაცნაირად ბედ-
ნიერი...

ს ა რ ჩ ე ვ ი

პოეზია

თემის ჭალებში დავეძებ	5
ატამმა ბილილების კაბა შემიკურა	6
ნატვრა	7
ლამაზი სიზმარი	8
საჩუქარი	9
ფერისცვალება	9
გაფრენილი ოცნება	10
აღმაფრენა	11
შემოდგომა	12
ღვინობისთვე	13
ჭორიკანა წვიმა	13
მოულოდნელად	14
შენზე ფიქრებში დაიმსხვრა ღამე	15
ფანჯრის რაფაზე დაჭკენენ იები...	16
*** „ფიქრად ღალატიც ცოდვააო!“	16
ღალატი? – არა!	17
სახუმარო	18
სევდიანი საღამო აგარაკზე	19
ხსოვნა	20
წუთისოფელი	21
საქართველოსათვის	22

*** აქამდე ჩუმად, უსისხლოდ გკკლავდნენ	24
რას ვინატრებდი?!	25
ერის სიმრავლე თუ გადაგვარჩენს	26
*** უცებ ამიხდა ტკბილი ოცნება	26
დათალებულ საქართველოს	27
გიორგის	28
ღარიგება	29
წლები გარბიან	29
ნანინა	30
ძილისპირული	31
სახლობანას თამაში	32
გაზაფხული დილომში	34
ისევ დადგა გაზაფხული	35
1994 წლის ზამთრის სუსხიანი დღე თბილისში	36
1995 წლის გაზაფხულის პირი...	37
*** წარმოსადეგი	37
მარტის სველი თოვლი	38
*** სუფსარქისის ქარი ქროდა	38
მარტმა თავი გაიგიჟა	39
*** მარტი ამინდს აურევს	40
*** ამოუცნობი სევდა...	41
*** წლები მიფრენენ როგორც მერცხლები...	42
*** აი, ზამთრის დასასრულიც...	43
*** თმაში ჩავიწნავ გვირილას	43

*** წუხელ მესიზმრე...	44
*** ყოჩივარდების პაწია კონა	45
*** ათი გაზაფხულის ათჯერ დაზამთრება	46
გთხოვთ, გამიხსენოთ ყოველ გაზაფხულს	47
*** მე დაგიტოვებ	48
*** მზესუმზირების ციცქნა მზეები	48
ნუ მოპლორდები ქონებას	49
*** რა სამინელი გრძნობაა ეჭვი	49
დიდილო	50
ექსპრომტი ლია – დაიკოს	51
ვენერას	52
ვერხვის ყვითელი ფოთოლი	53
ყაყაჩო	54
*** თეთრი თოლია	54
მშობლიური იდილია	55
ტიროდა ვაზი	56
უძილობისას	58
სიმღერა	59
ადმართ-დადმართი	60
*** ცუდ სიზმრებიდან გამოფხიზლებულს	62
*** კვრეფდით გომბორზე	63
*** ვალიხადია ყოფილა	63
*** ყოჩივარდების თაიგულს	64
პატარა ნათიას ღელას რომ არ აძინებდა ღამით	64

შინაბერას	65
კაქტუსის ხვედრი	66
ეს ბავშვობა შორეული	67
*** არ გძულდეს, გიყვარდეს	68
*** თვალყურს ვადევნებ	68
ანბანური ჭეშმარიტება	69
*** არ ამაღლდა გული ჩემი	69
მოციხფრო – მოვარდისფრო თეთრი ლექსი	
ცისფერ ეკრანის მესვეურთ	70
*** ხვალინდელ დღეზე ვდარდობ!	72
*** აოქროსფრებდა	72
*** რა დრო გასულა?! შვილები	73
ახალქალაქის ზაფხული	74
ცრემლით...	75
„სეილი“	75
იანერის სუსხი	76
*** თოლიების თეთრი გუნდი	76
მარტოობა	77
*** ბროწეულის ყვავილის ალისფერი ცეცხლით	78
*** უკან დარჩა ზამთარი	78
*** ჩემო თოლია...	79
გზა	80
გიორგობისთვე	81
გელოდი	82

*** ბროლის სარკის ანარეკლზე	83
*** ატირებულან ვაზის რტოები...	83
*** დამღალა რია-რიაძა...	84
*** დაცარიელებულა ეზო ჩემი	85
*** ორმოცი დღე გელიან გადაშლილი წიგნები...	86
*** იანვრის ცივი, ჩუმი დილა...	86
*** გარეთ სუსხია, სიცივე...	87
*** ქართული ენის კიდობანიდან	87
შუაღამეა პარიზში...	88
*** ვარდისფერად მოთოვს	88
*** წინწყლებიანი სარაფნით	89
*** ჩემი ტკივილი და სევდა...	89
*** „პლენხანოვზე“, მაგნოლიას	90
პატარა ლევანს	91
ელისაბედს	92
მღვიმევის მონასტერი	93

თარგმანები

*** შენ მითხარი, რომ საადი	95
*** ცისფერი კოფთა, ლურჯი თვალები	96
*** ცისფერ საღამოს, მთვარიან ღამეს	97
*** ქარბუქია ისეთი ღმერთმა დალაზეროს!	97
შოთხვი	98
არყის ხე	100

*** მშვიდობით კარგო, ნახვამდის	101
*** გვირილების გვირგვინებში	102
*** მარხილი მიჰქრის, მარხილი მიჰქრის	103
*** ახლაც მახსოვს ძვირფასო	104
*** შაგანე ჩემო, კარგო შაგანე!	106
*** ასე მქრქალად რად ანათებს მთვარე	108
*** ოქროსფერ ჭკნობით გარემოცული	110
*** ო, როგორ ვწუხვარ და მებრალები	112
*** ცხოვრება - ცრუა გრძნეულ კაეშნით	114
*** ხეპრეს ეძლევა სიხარული	116
ლ. ნ. კაშინას	118
*** განა მართლა მიყვარხარ?	120
ვერტერს	121
სულის ამოხდა	124
მეფე ნიკიტა და მისი ორმოცი ასული (ზღაპარი)	126
ყვაილი	138
*** მე თქვენ მიყვარდით: ეს სიყვარული	139
*** ტაძრის ზღურბლზე საიდუმლოდ	140
*** გაზაფხულია, მესმა ზარის ხმა	141
*** დავშრდით, მაგრამ შენს სახეს	142
*** მადლობელი ვარ მე ყველაფრისთვის	143
აფრა	144

*** მე მომწონს, თქვენ რომ ავად არა ხართ ჩემით	145
239 (თარგმანი ინგლისურიდან)	147
480 (თარგმანი ინგლისურიდან)	148
127 (თარგმანი ინგლისურიდან)	149
არარაობა – აი, ვინა ვარ! (თარგმანი ინგლისურიდან)	150
*** დამიძახსოვრე! გახსოვდე მარად (თარგმანი ინგლისურიდან)	151
*** სარკელიდან ამინდს უძწერდა ორი ანაბელ ლი (თარგმანი ინგლისურიდან)	152

ჩანახატები

მელა	155
ყაყაჩოსფერი კაბა	158
ნდობის ფაქტორი	161
ტესტური გამოცდა	165
მამა	169
ჭრიჭინებენ ჭრიჭინები	171
დიღბური ეტიუდი	172
უსათაურო	174
მე მიყვარს თბილისი	175
ესეც ჩემი თბილისია	177
მწვანე შუქის მოლოდინში	178

ქეთევან პაპიძე

თემის ჭალოებში
დავეძებ

პოეზია, თარგმანები, ჩანახატები

თბილისი, 2017 წელი

ნიავექარს შტაყვარებია
მინდვრად ნითელი ყაყაჩო.
გულისპირს ხალოებს უკოუნის,
ლაშის ალოერსით დაახრჩოს.

ISSN 978-9941-0-9586-3

9 789941 095863